

VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKA 2006.
PO PERMAINŲ ŽENKLU

VUB – iššifruotas kodas

Visa tai, kas

Užrašyta popieriaus lape ar išsaugota kompiuterio atmintyje,

Bus prieinama tam, kas ieško

SKAIDRA SAVICKĀS

F. polygama
glaucifolia, var.
= *Artem. 1792*

TURINYS

Biblioteka kaip pokytis. Ir įkvėpimas. 4

Biblioteka... 6

...kuri turi ką pasiūlyti 8

...kuri kviečia 12

...kuri matoma 16

...nuolat besimokanti organizacija 22

...kuri nuolat keičiasi 24

...kurią renkasi 28

Publikacijos 30

Parodos 32

Library in 2006 33

BIBLIOTEKA KAIP POKYTIS. IR ĮKVĖPIMAS

Bibliotekos visuomenėje suvokiamos kaip konservatyvios, lėtai besikeičiančios institucijos. Vilniaus universiteto bibliotekos – vienos seniausių ir turtingiausių šalyje akademinių bibliotekų – įvaizdis iki šiol irgi buvo toks. 2006-ieji buvo didelių permainų metai Vilniaus universiteto bibliotekoje. Baigtas naujojo bibliotekos pastato Saulėtekio slėnyje techninis projektas ir sukurta nauja Mokslinės komunikacijos centro koncepcija, prasidėjo senosios bibliotekos saugyklų rekonstrukcija, pasikeitė bibliotekos valdymo struktūra. Bibliotekos ir jos padalinių vadovai bei darbuotojai įsitraukė į intensyvias diskusijas apie bibliotekos atsinaujinimo poreikį, to atsinaujinimo krypčių ir kelių paieškas. Parengtos strateginės bibliotekos plėtros gairės liudija, kad nuo šiol Vilniaus universiteto biblioteka sieks funkcionuoti kaip moderni akademinė biblioteka, pasižyminti turtinga elektroninių ir tradicinių informacijos šaltinių pasiūla universiteto bendruomenei, besikeičiančius poreikius atliepančias šiuolaikines virtualias paslaugas kuriantis ir teikiantis informacijos ir komunikacijos centras, Lietuvai ir pasauliui reikšmingą mokslo ir kultūros paveldą sauganti bei aktualizuojanti per skaitmeninio ir kitas prieigos programas institucija. Darbuotojų kvalifikacija, kompetencija ir motyvacija yra kritiniai bibliotekos veiklos sėkmės veiksniai, todėl personalo ir bibliotekos kaip organizacijos plėtra taps vienu svarbiausių bibliotekos prioritetų 2007-aisiais.

Esu tikra, kad Vilniaus universiteto biblioteka – visais savo fiziniais ir virtualiais pavidalais – turi būti ne tik geriausia šalies, bet tiesiog pasaulinio lygio biblioteka, kurioje apsilankęs bet kurios šalies profesorius ar studentas atpažintų tą patį lygį, tą patį braižą, tą patį stilių kaip ir geriausiose išsivysčiusio pasaulio akademinėse bibliotekose.

Biblioteką suvokiu kaip nepaliaujamą pokytį, o pokytis talpina savyje ir iššūkį, grėsmę, ir galimybę. Galimybę keistis, sukurti kažką nauja, pasiekti, mokytis, tobulėti, sužinoti, išbandyti. Tokiems pokyčiams labai svarbūs yra pasitikėjimas ir pozityvios nuostatos.

Naujosios bibliotekos ir ypač Saulėtekio slėnio mokslinės komunikacijos centro kūrimas reikalaus peržengti tradicinio mąstymo apie biblioteką ribas, sugriauti sustabarėjusias nuostatas. Tai bus biblioteka - iššūkis, biblioteka - sukrėtimas. Tačiau tikiu, kad ir biblioteka - įkvėpimas.

*VU bibliotekos generalinė direktorė
prof. Audronė Glosienė*

VU bibliotekos generalinė direktorė prof. Audronė Glosienė

LIBRARY AS A CHANGE. AND INSPIRATION

Libraries are perceived by the public as conservative, slowly reforming institutions. Just recently the image of Vilnius University Library – one of the oldest and richest academic libraries of the country - was perceived in the same manner. The year 2006 was the year of great changes at Vilnius University Library. The technical project of new library building in Saulėtekis Valley was finished and alongside a new conception of scientific communication centre was created. The Library started reconstruction of the old depository and changed the structure of library management. The staff and heads of library departments were involved in intensive discussions on the need to renovate the library and analysed ways and aspects of renewal. Strategic guidelines of library development prepared at that time witness that Library strives to function as a modern academic library offering diverse electronic and traditional information resources to the university community and aims to become an information and communication centre who creates and provides modern virtual services answering changing needs of community. It is also an institution who preserves scientific and cultural heritage significant for Lithuania and for the world and intends to actualize it by means of digitization and other access programs. Qualification, competence and motivation of workers are critical factors of success of library activities therefore the development of the staff and library as an organization will become one of important priorities of the Library in 2007.

I am sure that Vilnius University Library in its all physical and virtual contexts must become not only the best in the country but literally a world-class library so that visiting it a professor or a student of any country could recognize the same level, facilities and the same style as in other best academic libraries of developed countries.

I perceive the library as an unceasing change, and change includes in itself challenge, impendence and potential. A potential to change over, to create something new, to reach something, to learn, to improve, to know. Positive attitude and self confidence are very important to such changes.

Creation of new library and especially of scientific communication centre in Saulėtekis Valley requires to overpass limits of traditional thinking about library and to demolish stiff attitudes. It will be a library – challenge, a library – shake-up. However I believe it will also be a library – inspiration.

*Director General of Vilnius University Library
Prof. Audronė Glosienė*

BIBLIOTEKA, ♦ ♦ ♦

Dinamiška institucija, įsisavinanti ir išnau-
dojanti technologinius pranašumus, iš-
saugodama esmines akademinės biblio-
tekos nuostatas ir svarbiausius principus.

Siekis: 1+1=1

Nuolat kintantys informacinės vi-
suomenės poreikiai koreguoja biblio-
tekų veiklą, kelia naujus uždavinius,
skatina ieškoti kitokių sprendimų.
Vilniaus universiteto biblioteka, bū-
dama seniausia kultūros paveldo sau-
gotoja, o kartu ir didžiausia akademi-
ne biblioteka Lietuvoje, nuolat deri-
na archyvinę ir informacinę funkciją,
siekia tapti šiuolaikiška, paklausia,
orientuota į vartotoją integralia orga-
nizacija, kurios veikla būtų grįsta nau-
jausiomis informacinėmis ir vadybos
technologijomis. Išsaugoti unikalų
paveldą, padaryti jį matomą plačiau-
siam ratui, didinti fondą pagal varto-
jimo poreikius, kurti jaukią darbo ap-

linką ir teikti aukščiausios kokybės
paslaugas – daug bibliotekos uždavi-
nių, reiškiančių vieną – pokyčius.

Siekis: užduočių kultūra

2006 metų sausio 1 dieną bibliote-
ka pradėjo dirbti nauja struktūra. Bu-
vo ne tik sugrupuoti skyriai, perskirs-
tyti bei sujungti darbai, bet ir metų
pabaigoje pakeista administracijos
struktūra. Aiškus bibliotekos funkci-
jų apibrėžimas, vis didėjanti darbų ap-
imtis, bibliotekos strategijos forma-
vimo būtinybė lėmė generalinio di-
rektorius bei dviejų direktorių – di-
rektorius kultūros paveldui bei di-
rektorius informaciniam aprūpini-
mui, ūkio ir finansų reikalams – eta-

tų įvedimą. Buvo apibrėžtos bibliote-
kos plėtros gairės, iškelti prioritetiniai
uždaviniai. Jiems vykdyti sudarytos
darbo grupės: Skaitmeninimo strate-
gijos formavimo darbo grupė, Biblio-
tekos personalo plėtros darbo grupė,
Bibliotekos statistikos ir stebėsenos
darbo grupė, Elektroninių paslaugų
plėtros darbo grupė, Bibliotekos tin-
klalapio modernizavimo koncepcijos
parengimo darbo grupė. Be to, tęsė
darbą 2005 metų pabaigoje sufor-
muotos dvi komisijos – Naujo biblio-
tekos patalpų pastato patalpų išdės-
tymui koreguoti bei Bibliotekos pa-
talpų renovacijos 2006–2007 m. pro-
jektui parengti ir darbų eigai prižiū-
rėti.

2006 metai bibliotekai tapo tikru iš-
bandymu ir iššūkiu.

VU bibliotekos generalinės direktorės prof. Audronės Glosienės prisistatymas bibliotekos darbuotojams

FAKTAI

2007 m. sausio 1 d. VU bibliotekos fonduose buvo 5 408 771 fizinis vienetas dokumentų,
2 015 025 pavadinimų, tarp jų

- 173 556 vnt. retų spaudinių;
- 259 711 vnt. rankraščių;
- 90 814 vnt. grafikos darbų.

Bibliotekos fondai sutalpinti 166 kilometruose lentynų.

Bibliotekoje registruota 25 616 vartotojų.

Bibliotekoje jie apsilankė 554 957 kartus, beveik 2000 vartotojų per dieną, 4 – per minutę.

Vienam bibliotekos vartotojui vidutiniškai tenka 211 dokumentų, tai yra 3,3 karto daugiau, negu Lietuvos bibliotekose vienam vartotojui tenkančio leidinių skaičiaus vidurkis.

Elektroniniuose dokumentuose vartotojai atliko 349 220 paieškų.

VU bibliotekoje ALEPH sistemoje kuriamos 6 duomenų bazės.

VU bibliotekos elektroninis katalogas – pirmasis el. katalogas, pasiekiamas per internetą Lietuvoje (<http://lanka.vu.lt/>).

Prie bibliotekos kuriamų ir administruojamų duomenų bazių vartotojai jungėsi 1,8 mln. kartų.

2006 metais bibliotekoje dirbo 173 darbuotojai, iš jų – 126 turintys aukštąjį išsilavinimą, 118 profesionalių bibliotekininkų, 42 kvalifikuoti specialistai, 13 techninių darbuotojų. Darbuotojų amžiaus vidurkis – 46,41 metai.

UNIKALU

Vilniaus universiteto bibliotekoje greta tradicinius bibliotekos uždavinius sprendžiančių padalinių yra skyriai, kurie lyg ir iškrenta iš bibliotekos apibrėžties ribų, bet tapę neatskiriama, unikalia jos gyvavimo dalimi.

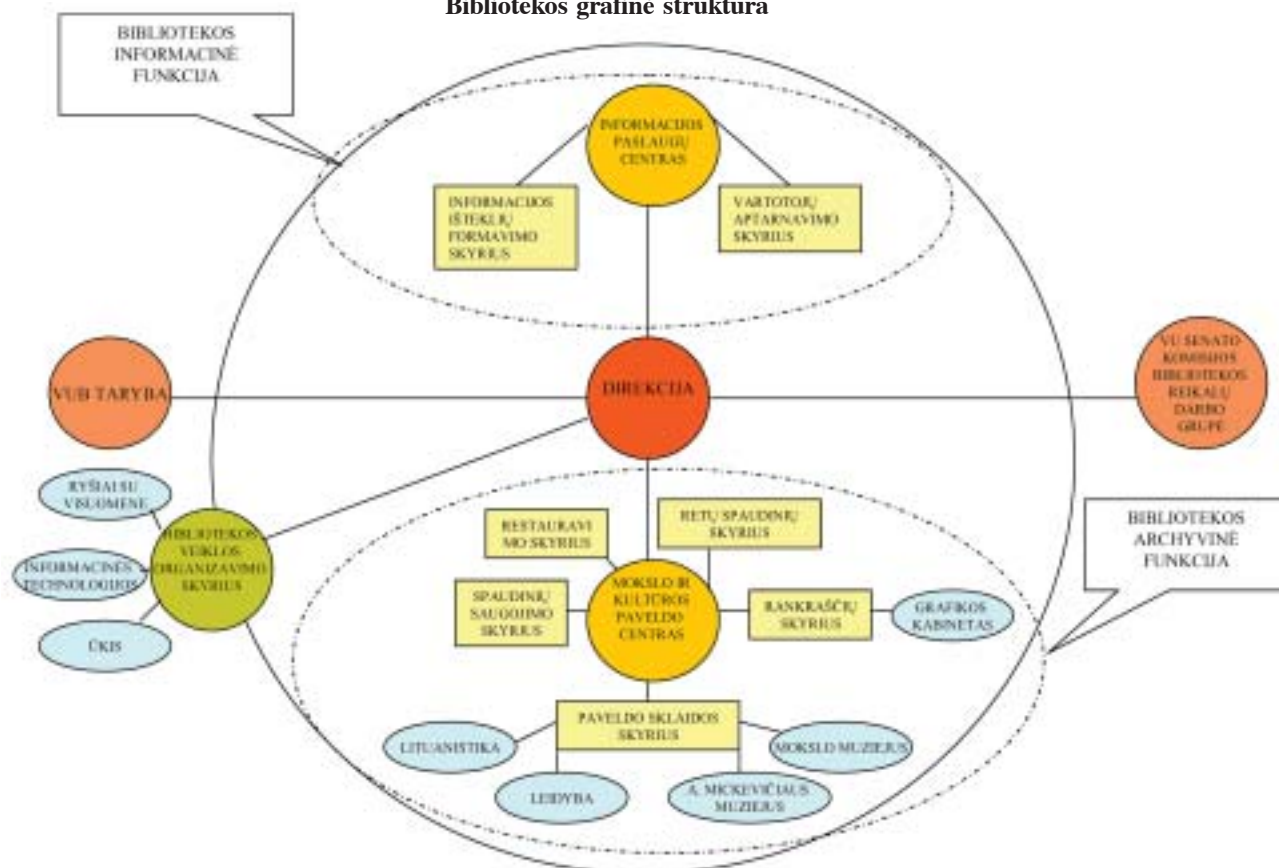
◆ Restauravimo skyrius, kuriame dirba profesionaliausi spausdinto paveldo restauracijos ir rišimo meistrai. Skyriuje buvo restauruoti 80 663 VIII sudėtingumo kategorijos lapai, įrišti 144 leidiniai (51 odiniais arba pergamentiniais viršeliais), dezinfekuoti ir išvalyti 193 leidiniai. Taip pat buvo nuolat stebima retų spaudinių ir rankraščių fondų būklė: dokumentų saugyklose nuolat dirbo penkios restauratorių grupės, prižiūrinčios ir vertinančios fondų būklę. Restauravimui atrinkta 17 knygų, išleistų XVI–XVIII a., bei 22 s. vnt. (2 259 lap.) iš Rankraščių skyriaus rinkinių.

◆ Mokslo muziejus, kuriame saugomi Vilniaus universiteto istorijai svarbūs eksponatai.

◆ A.Mickevičiaus muziejus, kuris per palygininti neilgą laikotarpį tapo ryškiu kultūrinio, intelektualinio gyvenimo traukos centru.

◆ Grafikos kabinetas, kuriame nesaugomi dokumentai apie meną. Ten saugomas menas.

Bibliotekos grafinė struktūra

...KURI TURI KĄ PASTIŪLYTI

... negalite nusipirkti visų knygų – galite rasti jas čia...

Baltojoje salėje – skaitykloje kaupiamas kalbotyros enciklopedijų ir įvairių kalbų žodynų fondas

Vilniaus universiteto bibliotekos vienas iš pagrindinių uždavinių – sudaryti sąlygas universiteto bendruomenei naudotis informacijos ištekliais rengiant aukštos kvalifikacijos specialistus.

Biblioteka – tai ne tik pastatai, salės ir net ne žmonės, ten dirbantys. Biblioteka – tai pirmiausia vis atsinaujinanti ir labai greitai besikeičianti informacija, ir svarbiausia – tos informacijos kiekis, kokybė ir laikas, per kurį ji yra gaunama. Todėl Vilniaus universiteto bibliotekos uždutis kuriant informacijos išteklių kaupimo strategiją yra aiški – formuoti bibliotekos fondą pagal kelis kriterijus:

- ◆ didelis kiekis,
- ◆ aukščiausia kokybė,
- ◆ maksimali įvairovė.

2006 m. VU bibliotekoje gauta beveik 55 tūkst. naujų dokumentų, daugiausia knygų ir periodinių leidinių lietuvių ir anglų kalbomis.

Vilniaus universiteto biblioteka naujus dokumentus įsigyja tokiais būdais:

<http://www.mb.vu.lt>

1. Pirkimas. Biblioteka kasmet gauna nustatytą finansavimą informacijos išteklių formavimui iš 1.3 programos „Valstybinės reikšmės Vilniaus universiteto bibliotekos veiklos užtikrinimas“. Už šias lėšas perkamos knygos ir audiovizualinė medžiaga centrinei bibliotekai, serialiniai leidiniai, elektroniniai ištekliai ir duomenų bazės visiems universiteto padaliniams. 2006 m. gauta 100 tūkst. litų knygoms pirkti, 430 tūkst. litų – periodiniams leidiniams ir 78 tūkst. litų – duomenų bazėms. Iš viso – 608 tūkst. litų.

Taip pat VU padaliniai perka leidinius iš savo specialiųjų studijų ir mokslo plėtojimo programų bei įvairių projektų.

Sudėjus visas lėšas, 2006 m. buvo nupirktas 10 061 vienetų knygų ir monografijų už 697 519,91 Lt. Daugiausiai knygų pirko Centrinė biblioteka ir Ekonomikos fakultetas. Vilniaus universiteto bibliotekos ir kitų padalinių išlaidos knygų komplektavimui pateiktos 1 diagramoje.

Serialinių leidinių prenumeratai išleista 477 958, 44 Lt. Daugiausiai lėšų skirta VU Chemijos fakultetui –

72 039,24 Lt. 2 diagramoje matomas smulkus lėšų paskirstymas.

2. Privalomasis egzempliorius. 2006 m. gauta 5812 vienetų privalomųjų leidinių iš Lietuvos leidėjų už 69 414,78 Lt sumą. Didžiausios Lietuvos leidyklos – „Alma littera“, „Šviesa“, „Tyto alba“, „Vaga“ bei Lietuvos aukštųjų mokyklų leidyklos nuolat tiekia savo produkciją. Jų leidiniai labai reikalingi ir įdomūs Vilniaus universiteto bibliotekos vartotojams.

3. Mainai. 2006 m. Vilniaus universiteto biblioteka tradiciškai bendradarbiavo su 200 Lietuvos ir užsienio bibliotekų ar bibliotekinę veiklą vykdančių organizacijų bei privačių asmenų. VU biblioteka iš mainų partnerių šiemet gavo 2061 egzempliorių leidinių už 87 613,69 Lt. Mainų partneriams išsiųsta 4144 egzemplioriai už 71 590,14 Lt. VU bibliotekos mainų balansas litais yra teigiamas – 16 023,55 Lt. Mainų partneriai daugiausiai gavo Vilniaus universiteto leidyklos leidinius. VU biblioteka gavo daug užsienio aukštųjų mokyklų bei kitų leidyklų leidinių.

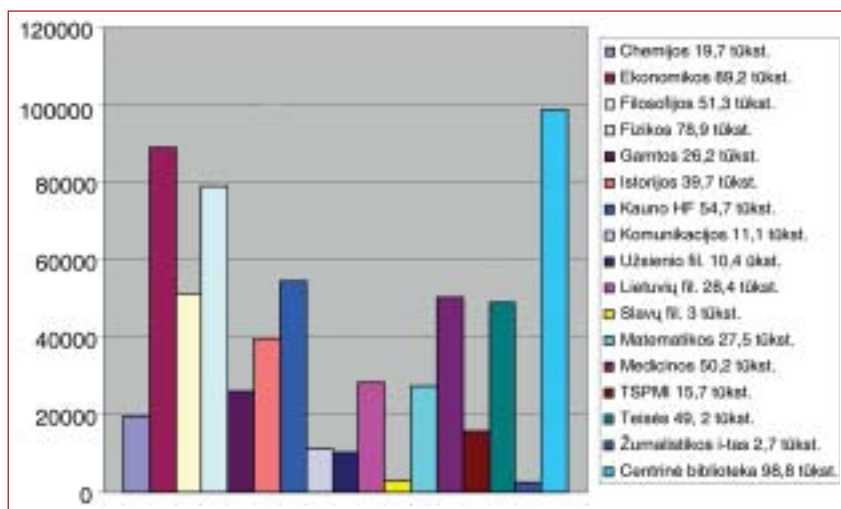
4. Dovanos. Vilniaus universiteto biblioteka 2006 m. gavo 5754 pavadinimų 8808 egzempliorius dovanų už 247 578,01 Lt sumą. Stambiausi dovanotojai buvo:

■ Atviros Lietuvos fondas, perdavęs VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutui savo sukauptą biblioteką. 2006 m. sutvarkyta 2 743 egzemplioriai leidinių. Darbas bus tęsiamas ir 2007 m.

■ Nekomercinė organizacija „Фонд содействия развитию культурных центров за рубежом“, padovanojusi VU Filologijos fakulteto Slavų filologijos skaityklai 540 egzempliorių leidinių.

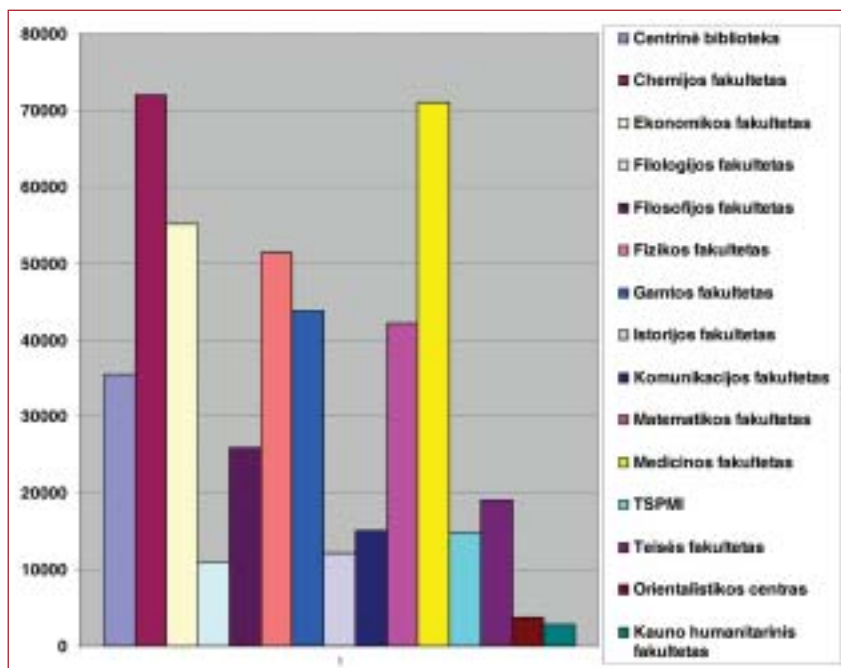
■ Paryžiaus universiteto teisės sektoriaus biblioteka, padovanojusi 194 egzempliorius leidinių VU Teisės fakulteto bibliotekai.

Tradiciškai VU bibliotekai kasmet dovanojama Lietuvos kultūros paveldui svarbių dokumentų. Gauta nemažai naujų archyvų ar dokumentų: iš Paryžiaus gautas istorikės ir teisininkės dr. Jonės Deveikės-Navakas rankraštinis palikimas ir sudarytas jos

1 diagrama: 2006 m. VU bibliotekos ir padalinių lėšos naujoms knygoms įsigyti

2 diagrama. 2006 m. VU bibliotekos ir padalinių lėšos periodinių leidinių prenumeratai

Giovani Galli, rašytojas ir vertėjas, įteikia bibliotekos generalinei direktorei prof. Audronei Glosienci publikuotus VU profesoriaus Jozefo Franko atsiminimus

vardo asmens fondas, būsimiems vardiniams asmens archyvams perduotos Vilniaus universiteto prof. Vyginto Pšibils-kio, dr. Kazio Bobelio archyvų dalys, palaikyti ryšiai su fondų sudarytojais, pildyti jau esantys asmens archyvai. 2006 metais papildytame prof. Petro Šalčiaus fonde yra keliolika retų, vertingų XX a. pradžios fotografijų. Iš Italijos rankraštyną pasiekė keletą metų ieškota ir laukta paskutinė dr. Alberto Geručio archyvo dalis.

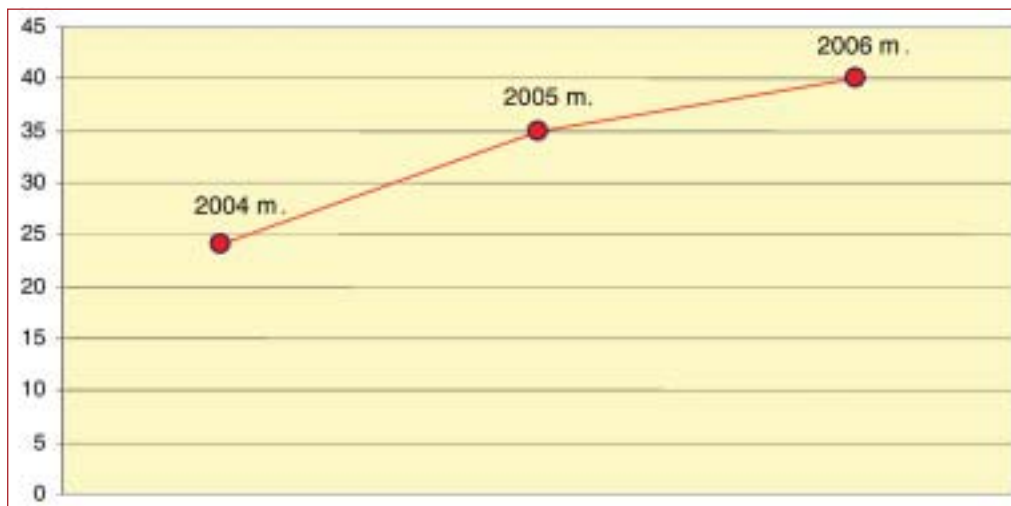
Naujais darbais papildyti Grafikos kabineto rinkiniai. Tarp jų – Antano Rimanto Šakalio grafikos darbai, Domicelės Tarabildienės palikimas, Antano Žmuidzinavičiaus kūriniai.

Vilniaus universiteto bibliotekos informacijos ištekliai 2006 m. formuoti iš įvairių šaltinių.

Stambiausi iš jų yra:

1. Knygų pirkimo konkurso laimėtojas UAB „Humanitas“;
2. Vilniaus universiteto leidykla;
3. VU padalinių kelių projektų laimėtojas UAB „Knygynas Eureka!“;
4. Užsienio serialinių leidinių prenumeratos konkurso laimėtoja UAB „Im-press Teva“;
5. NVS šalių leidinių prenumeratos konkurso laimėtoja UAB „Scientia“;
6. Lietuvos leidinių prenumeratos konkurso laimėtojas „Lietuvos paštas“

3 diagrama.
VU bibliotekoje
prenumeruojamų
duomenų bazių
dinamika

Elektroniniai ištekliai

Visos 39 bibliotekoje prenumeruojamos duomenų bazės (išskyrus Lietuvos periodinės spaudos bibliografinę straipsnių bazę (1994–2002) ir Nacionalinės bibliografijos duomenų banką) yra prieinamos visiems universiteto bendruomenės nariams per VU kompiuterių tinklą.

Šiose duomenų bazėse galima rasti elektroninių žurnalų viso teksto

straipsnių, santraukų, konferencijų medžiagą, demografinių, ekonominių bei rinkos statistinių duomenų, tam tikras elektroninių knygų kolekcijas ir kt.

Duomenų bazių poreikis auga, todėl kasmet didėja prenumeruojamų duomenų bazių skaičius. 2006 m. elektroniniai ištekliai pasipildė dar 5 duomenų bazėmis

NAUJA

2006 m. gauti įspūdingiausi leidiniai:

- ◆ The Most Beautiful Libraries in the World;
- ◆ Encyclopedia of Language and Linguistics (14 t.) – tai brangiausias 2006 m. Centrinei bibliotekai pirktas leidinys, kainavęs 13,5 tūkst. litų
- ◆ Diccionario general vasco = Baskų kalbos žodynas (16 t.);
- ◆ Woerboek van die Afrikaanse Taal = Afrikanso kalbos žodynas (12 t.).

Pastarieji trys leidiniai yra saugomi VU Centrinės bibliotekos Baltojoje salėje, kur siekiama sukaupti kalbotyros enciklopedijų ir įvairių kalbų (net pačių rečiausių!) žodynų fondą.

SVARBU

2006 m. VU Centrinėje bibliotekoje gimė idėja kurti mediateką. Tai – dokumentinių, mokomųjų ir šviečiamųjų kino filmų DVD kolekcija, kuria bus galima naudotis ir vietoje, ir skolinantis į namus. 2007 m. bibliotekos lankytojai galės naudotis pirmaisiais DVD.

Vilniaus universiteto biblioteka 2006 m. prenumeravo šias duomenų bases:

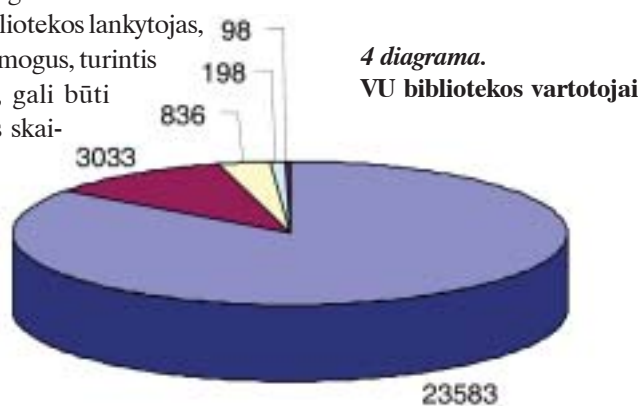
- Visatekstė ir bibliografinė duomenų bazė Thomson Gale: Info Trac OneFile
- Visatekstė duomenų bazė Oxford University Press: Oxford Journals Online
- Visatekstė duomenų bazė Wiley InterScience
- Duomenų archyvas JSTOR
- Visatekstė duomenų bazė Emerald Fulltext
- Bibliografinė duomenų bazė Zentralblatt MATH
- Visatekstė duomenų bazė IEEE/IEL
- Visatekstė duomenų bazė EBSCO (10 DB)
- Visatekstė duomenų bazė Cambridge Journals Online
- Visatekstė duomenų bazė ProQuest (10 DB)
- + Disertacijų santraukų duomenų bazė ProQuest Digital Dissertations
- Visatekstė duomenų bazė Science Direct
- Visatekstė duomenų bazė Springer LINK
- Bibliografinė citavimo duomenų bazė ISI Web of Knowledge (2 DB)
- Lietuvos periodinės spaudos bibliografinė straipsnių bazė (1994 - 2002) (Interneto, Bendrojoje, Bibliografijos ir interneto skaityklose)
- Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas (prisijungimas iš bet kurio kompiuterio)
- Visatekstė duomenų bazė Blackwell Synergy
- Statistikos duomenų bazė Global Market Information Database (GMID)
- AIP/APS elektroniniai žurnalai
- Visatekstė duomenų bazė Sage Publications: Sage Journals Online
- AMP duomenų bazių paketas.

...KURI KVIEČIA

Nes čia pasaulis TAMPA artimesnis

SKAIČIAI

Kiekvienas žmogus, turintis asmens dokumentą, gali būti Vilniaus universiteto bibliotekos lankytojas, kiekvienas žmogus, turintis kompiuterį, gali būti virtualus jos skaitytojas.

■ VU studentai ■ VU darbuotojai □ Kiti □ Laikini ■ Kitų aukštųjų mokyklų studentai

Vilniaus universiteto bibliotekos misija negali būti atsieta nuo paties universiteto numatytų tikslų – ruošti aukščiausios kvalifikacijos įvairių mokslo sričių specialistus. Bibliotekos uždavinys – sukurti tokią informacinę bazę, kad tarp realaus vartotojo poreikio ir teikiamos pasiūlos nebūtų jokio atotrūkio. Tam reikalingos kelios sąlygos:

- aplinka, skatinanti dirbti ir kurti;
- fondas – labai įvairus, labai apsaugotas ir tuo pačiu labai atviras.

Vilniaus universiteto bibliotekos darbas su vartotojais skirstomas pagal dokumentų rūšį ir vartotojo poreikius į tris stambius blokus:

- darbas skaityklose,
- išdavimas į namus,
- kompiuterio prieigos.

2006 m. bibliotekoje toliau buvo

vykdoma informacijos prieigos optimizavimo programa:

- skaityklose suformuoti daugiau atvirų fondų,
- kuo daugiau spaudinių išduoti į namus,
- kompiuterizuoti vis daugiau darbo vietų,
- užtikrinti čia saugomo rašytinio kultūros paveldo prieinamumą, populiarinti jį.

Nauja

- nuo 2006 m. bibliotekoje įdiegta nauja ALEPH versija,
- visa nuo 1947 m. išleista grožinė literatūra visomis kalbomis išduodama į namus,
- visoje Centrinėje bibliotekoje veikia belaidis internetas,
- pradėtas įgyvendinti Humanitarų centro projektas – iš esmės naujo tipo skaityklos modelis.

Vilniaus universiteto bibliotekos vartotojų paslaugoms – 9 centrinių rūmų skaityklos ir 20 universiteto padalinių bibliotekų ar skaityklų.

Iš viso VU centrinėje ir padalinių bibliotekose vartotojams skirtos 1055 darbo vietos, iš kurių 114 kompiuterizuotos.

2006 m.

- bibliotekoje apsilankė 554 957 skaitytojai;
- vartotojams išduota 610 341 dokumentas, 302 191 – į namus;
- pasaulio bei Lietuvos mokslininkams ir tyrinėtojams išduota 8 630 senųjų leidinių, 20 947 rankraštiniai dokumentai, 700 dailės kūrinių;
- tarpbibliotekinio skolinimosi paslauga naudojosi 56 vartotojai iš Lietuvos ir užsienio;
- atviri centrinės ir padalinių bibliotekų fondai telpa 3154 metruose lentynų;
- 80 proc. visų centrinėje bibliotekoje vykdytų užsakymų sudarė kompiuteriniai užsakymai.

ĮDOMU

Viena seniausių bibliotekos skaityklų, įsikūrusi seniausioje (XVII a. pr.) bibliotekos salėje ir išsaugojusi autentišką aplinką nuo 1803 metų – Retų spaudinių skyriaus skaitykla–P. Smuglevičiaus salė. Nuo 2006 m. šios salės ir Baltosios salės erdvės naudojamos Nacionalinės mokslo pažangos premijai televizijoje pristatyti.

Populiariausia – Bendroji skaitykla. 2006 m. joje apsilankė 63 047 vartotojai.

Moderniausia – Saulėtekio informacinio centro skaitykla. Joje gausūs atviri fondai, didžioji jų dalis atsispindi elektroniniame bibliotekos kataloge. Centras yra sukūręs savo internetinę svetainę (<http://www.sic.vu.lt/>)

Laikraščių skaityklos fonduose saugomi dokumentai, išlikę tik Vilniaus universiteto bibliotekoje. Laikraštis „Kurjer wilenski“, per kelis amžius keitęs pavadinimą, čia išsaugotas nuo pirmo iki paskutinio numerio. 2006 m. jis baigtas mikrofilmuoti. Universiteto bibliotekoje – retas Judaikos fondas – tarpukario Lietuvos periodinė žydų spauda. 2006 m. bibliotekoje suburta grupė, kurios tikslas – parengti šio unikalaus spaudos paveldo rodyklę.

Baltoji salė–skaitykla – mėgiamiausia mokslo darbuotojų darbo vieta.

2006 m. bibliotekoje dirbo 145 skaitytojai iš užsienio šalių, tik čia suradę jiems reikalingus dokumentus.

Elektroninės paslaugos

Bibliotekos vartotojams suteikiama vis daugiau galimybių jungtis prie duomenų bazių. Norintiems jomis naudotis iš namų ar kitų ne universiteto tinkle esančių kompiuterių suteikiami asmeniniai slaptažodžiai prie keturių duomenų bazių:

- EBSCO
- JSTOR
- Wiley InerScience
- Oxford Reference Online

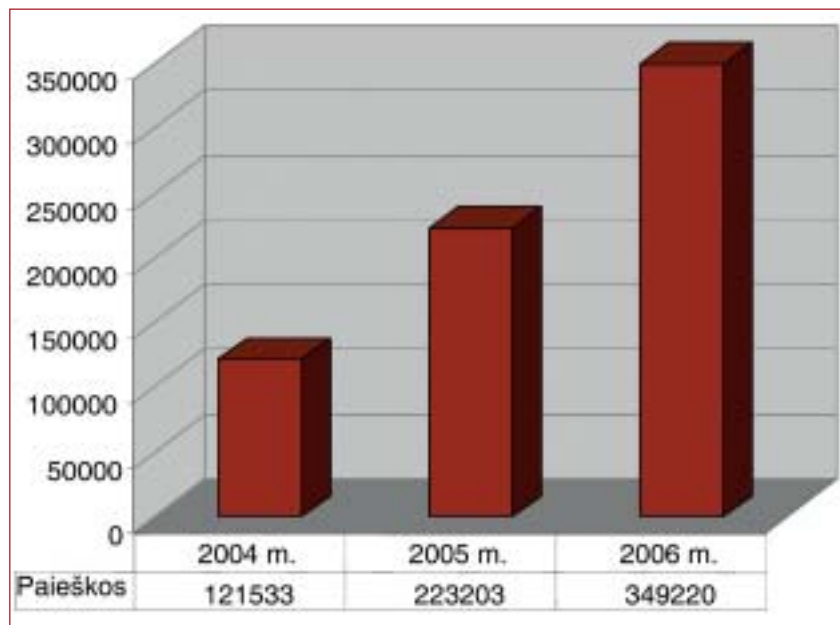
Duomenų bazėse buvo atlikta 349 220 paieškų; vartotojams buvo pateikta 230 540 viso teksto straipsnių; kiekvienas VU bendruomenės narys duomenų bazėse atliko vidutiniškai 13,4 paieškas ir pasinaudojo 8,85 viso teksto straipsniais.

Atviri fondai Bendrojoje skaitykloje

Iš rašomų laiškų, atsiliepimų, pasiūlymų, komentarų galima teigti, kad duomenų bazės tampa svarbiu mokslo šaltiniu ir ateityje jų paklausa tik didės.

Biblioteka vartotojams siūlo ir savo kuriamas duomenų bases. Didžiausioje duomenų bazėje – biblio-

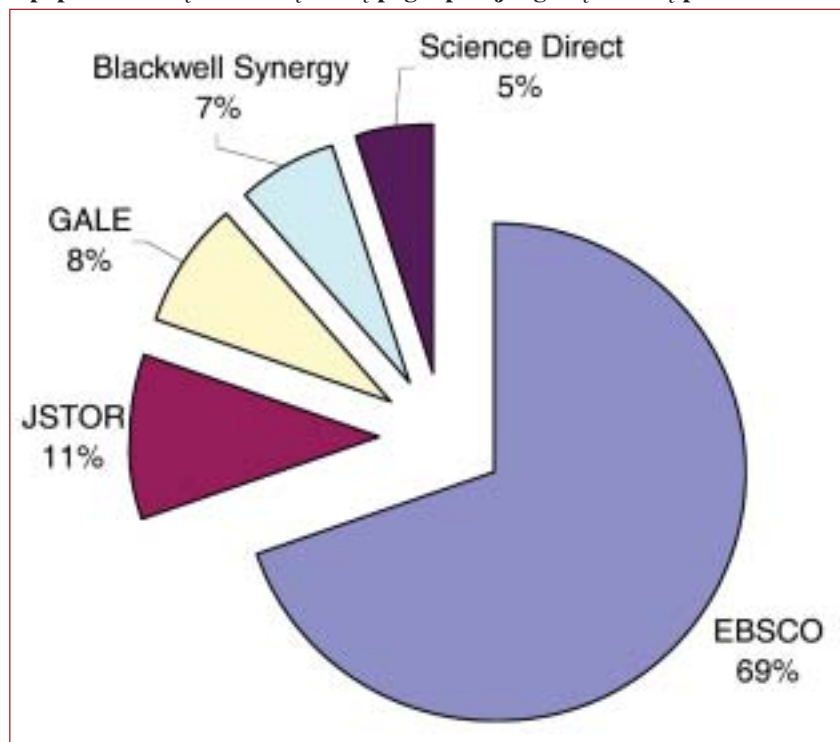

5 diagrama. Paieškų penumeruojamose duomenų bazėse dinamika

Pateikiamos penkios duomenų bazės, kuriose paieškų skaičius 2006 m. buvo didžiausias (žr. 6 diagramą.)

6 diagrama.

5 populiariausių duomenų bazių pagal prisijungimų skaičių panauda

tekos elektroniniame kataloge, kuris kuriamas nuo 1993 metų, 2006 metų pabaigoje buvo 318 075 bibliografiniai įrašai ir 780 506 vienetai dokumentų. Elektroniniame kataloge atsispindi 14,43 % viso Vilniaus universiteto bibliotekos fondo. Šiais metais buvo sukurta 30 703 bibliografiniai įrašai

ir 72 202 vienetai dokumentų. VU bibliotekos elektroninis katalogas savo apimtimi yra didžiausias tarp visų akademinių bibliotekų tinklui priklausančių bibliotekų: jame esantys bibliografiniai įrašai sudaro 33 proc. visų Lietuvos valstybinių universitetų bibliotekų elektroninių katalogų įrašų.

Jaukus kampelis Bendrojoje skaitykloje

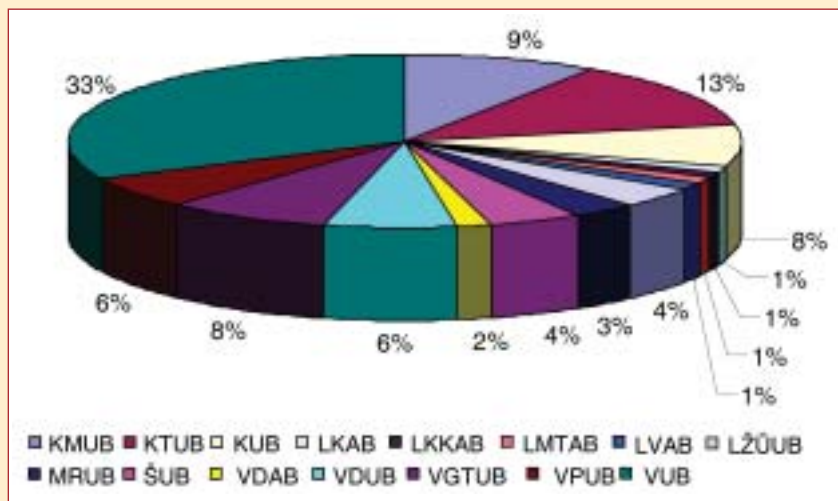
Bibliotekoje ALEPH sistemos pagalba kuriama dar keletas duomenų bazių, visų pirma VU darbuotojų publikacijų duomenų bazė. 2007 m. sausio 1 d. VU PDB buvo 24 475 įrašai.

2006 m. buvo toliau pildoma publikacijų apie Vilniaus universitetą – VU istorijos bibliografijos duomenų bazė. Rengiant įrašus, peržiūrėta 70 vnt. knygų, 115 pavadinimų tęstinių leidinių, tai yra 1 909 numerius (28 635 p.). 2006 m. gruodžio 31 šioje duomenų bazėje buvo 2009 bibliografiniai įrašai.

VU biblioteka dalyvauja Nacionalinės retrospektyviosios bibliografijos *Lietuvos bibliografija. C serija* rengime. ALEPH priemonėmis kuriama duomenų bazė. Šiuo metu bazėje yra per 1220 įrašų.

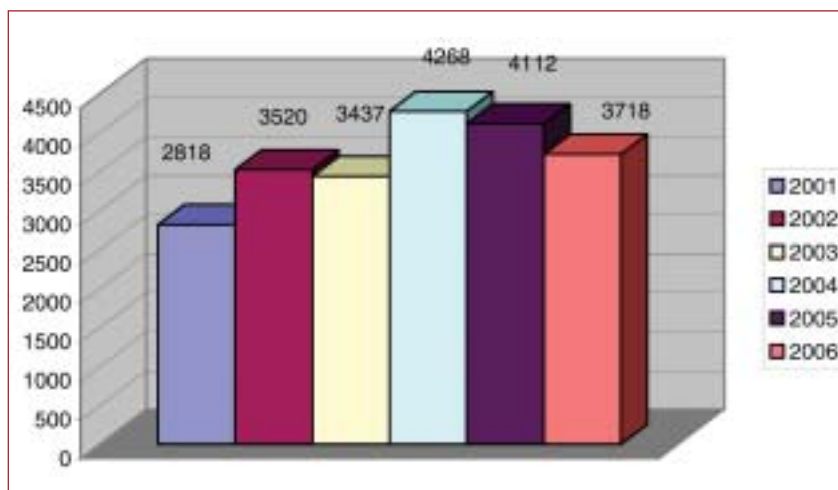
Pastarosios duomenų bazės rengiamos taip, kad būtų galima formuoti leidinį.

Tęsiama bibliotekos Grafikos kabinete saugomų meno darbų duomenų bazė, kaupiamas vaizdų archyvas. 2006 m. gruodžio 31 d. joje buvo 1250 vnt. Parengta 255 kūrinių skaitmeniniai vaizdai.

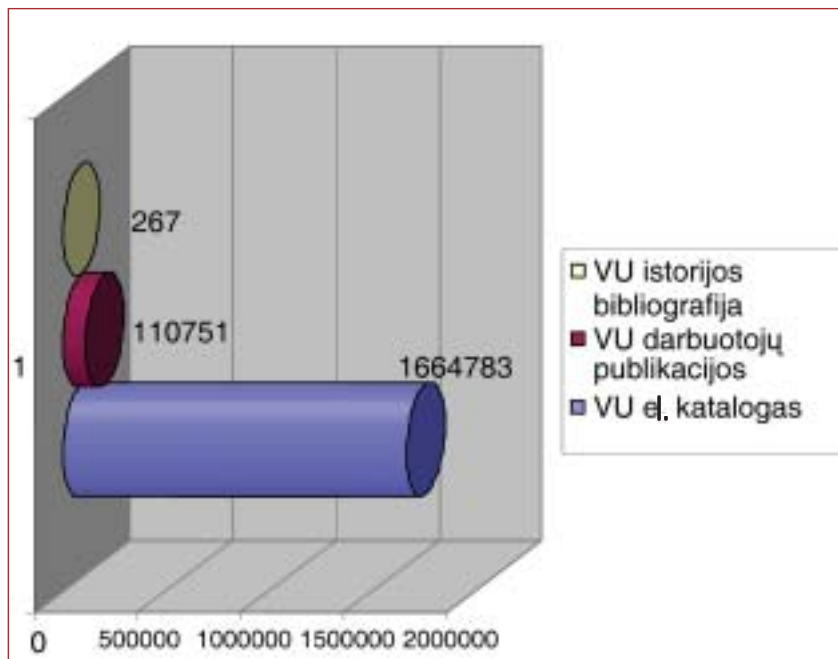

7 diagrama. Bibliografiniai įrašai Lietuvos universitetų bibliotekų elektroniniuose kataloguose

8 diagrama. VU darbuotojų publikacijų duomenų bazės įrašų skaičiaus dinamika 2001–2006 m

9 diagrama. Bibliotekoje kuriamų duomenų bazių panauda 2006 metais

Atnaujinta VU Matematikos fakulteto bibliotekos skaitykla

Visoje bibliotekoje veikia belaidis internetas

Informacinis raštingumas

Kaip ir kasmet rugsėjo mėnesį bibliotekoje vyko Atvirų durų dienos, kurių metu pirmo kurso studentai buvo supažindinami su biblioteka ir jos teikiamomis paslaugomis. 2006 m. rugsėjį bibliotekoje apsilankė 79 grupės, tai yra 1787 studentai.

2006 m. pirmą kartą buvo organizuotos Atvirų durų dienos studentams užsieniečiams, atvykusiems studijuoti pagal ERASMUS programą. 180 studentų anglų kalba buvo pristatyta biblioteka, pademonstruotas

elektroninis katalogas, papasakota apie bibliotekos teikiamas paslaugas. Parengti informaciniai leidiniai. Sumanymas sukėlė atgarsį studentų užsieniečių tarpe.

VU biblioteka nuo 2002 m. organizuoja INFO dienas fakultetuose *Elektroninės informacijos paslaugos Vilniaus universiteto bibliotekoje*.

Tikslai: pristatyti Vilniaus universiteto bibliotekos elektroninės informacijos paslaugas bei išteklius, supažindinti su jų panaudos galimybėmis, pa-

ieškos ypatumais ir kt. siekiant užtikrinti studentų informacinį raštingumą ir informacinius gebėjimus.

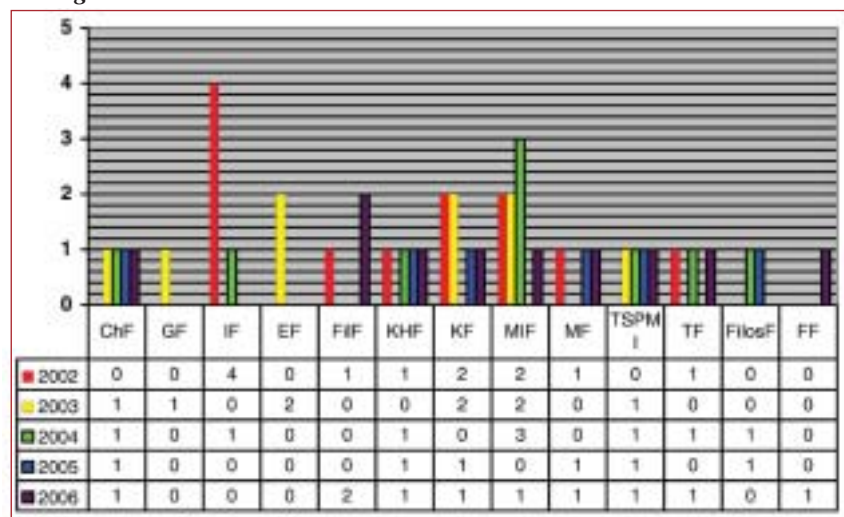
Turinys: VUB interneto svetainė; duomenų bazės, jų specifika bei jose esanti informacija; elektroninis katalogas, informacijos paieškos, užsakymo ir kitos galimybės; kompaktinių diskų fondas bei jų panaudojimas.

Tikslinė grupė: I kurso studentai.

Perspektyva: privaloma paskaita I k. studentams, integruota į *Studijų įvado* kursą.

2006 m. organizuota 10 INFO dienų renginių fakultetuose.

10 diagrama. INFO dienos fakultetuose 2002–2006 m.

INFO dienos

Kauno humanitariniame fakultete

...KURI MATOMA

Jei tavęs nėra spaudoje, televizijoje ir internete – tavęs nėra visai. Todėl būk matomas

Biblioteką 2006 m. minėjo: Universitas Vilnensis [6], LRT [3], Studentas.lt, Turystyka, Respublika, Delfi [10], GLOS uczelni, Studentų era [3], Panevėžio balsas, Akiračiai, Penki kontinentai [2], Virtualios visuomenės naujienų portalas vtv.lt [3], E-library [2], takas.lt [2], Kurier Wilenski, ELTA [4], omni.lt [3], bernardinai.lt [3], LRS, Pramogų bankas, internetinis portalas skrynja.lt, Lietuvos rytas [2], sala.lt, 5 kanalas, www.elektronika.lt, Mokslo Lietuva, Lietuvos Aidas, Verslo žinios.

Įvaizdis

Įvaizdžio formavimas – svarbi kiekvienos institucijos veiklos dalis. 2005 m. bibliotekoje įkurtas Ryšių su visuomene skyrius 2006 m. savo veiklą tęsė kaip Bibliotekos veiklos organizavimo skyriaus dalis. Pagrindinis dėmesys buvo skiriamas išorinei ir vidinei komunikacijai stiprinti: plėtojamas vidinis bibliotekos tinklalapis, sukurtas bibliotekos darbuotojų BLOG'as, rengiami informaciniai ir reklaminiai leidiniai, organizuojamos akcijos, populiarinami bibliotekoje vykstantys renginiai ir parodos. Pranešimai skelbiami BNS ir žiniasklaidos priemonėse priklausomai nuo naujienos pobūdžio, dažniausiai Pramogų banke, internetiniuose portaluose www.vtv.lt, www.takas.lt, taip pat studentiškuose leidiniuose „Studentų era“, „Universitas Vilnensis“, „Savas“. Bibliotekoje nuolat vykdomas monitoringas.

Įvykiai

- Unikalus atradimas – nežinomi M. K. Čiurlionio muzikos kūrinių autografai.
- VUB aktyviai bendradarbiauja su UNESCO.
- Pirmoji lietuviška knyga – pirmoji ir Lietuvos nacionaliniame registre.

Lietuvos visuomenę ir muzikus pradžiugino bibliotekos skaitytojo muzikologo dr. D. Kučinsko sėkmė ir istorinę vertę turintis atradimas. Jis profesorės Jadvygos Čiurlionytės asmens archyve tarp natų išskyrė ir at-

KTU daktaras, muzikologas Darius Kučinskas, M. K. Čiurlionio namų Vilniuje direktorius Stasys Urbonas, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos docentas Jonas Bruveris studijuoja M. K. Čiurlionio rankraščius

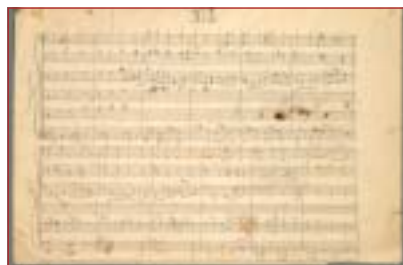
pažino iki tol nežinotus ir į katalogus neįtrauktus maždaug 1897–1900 metų M. K. Čiurlionio muzikos kūrinių autografus.

Biblioteka aktyviai dalyvavo UNESCO programoje *Pasaulio atmintis*. Balandžio mėn. vykusiamе iškilmingame pirmųjų Lietuvos nacionalinio registro nominacijų skelbime regioninės reikšmės dokumentinio paveldo objektais pripažinti pirmoji lietuviška knyga M. Mažvydo *Catechismvs prasty szadei...* Karaliaučius, 1547 (registracijos nr. 1) ir vienas

ankstyviausių Universiteto istorijos šaltinių, rankraštinė knyga lotynų kalba apie mokslinių laipsnių teikimą Vilniaus universitete *Laureae Academicæ seu Liber continens ritum promotorum ad gradum doctoratus, licentiatum, magisterii et baccalaureatus in alma Academia Vilnensi Soc. Iesu comparatus et ordinatus anno 1650* (registracijos nr. 5).

Lietuvos nacionaliniam registrui buvo pristatyti trys unikalūs raštijos paminklai – pirmoji žinoma LDK knyga lietuvių kalba Mikalojaus

Daukšos *Kathechismas arba Mokslas kiekvienam krikščioniui priwalvs*. Vilnius, 1595, Vilniaus medicinos draugijos narių registracijos rankraštinė knyga *Liber Aureus Caesareae Societatis Medicae Vilnensis* (Aukso knyga)

M. K. Čiurlionio ranka rašytos natos

M. Mažvydo *Catechismusa prasty szadei* (1547) antraštinis lapas

bei žymus XVII a. Prūsijos raštijos paminklas M. Pretorijaus veikalas *Deliciae Prussicae oder Preussische Schaubühne ...* (apie 1690 m.), vienas iš trijų žinomų rankraščio kopijų, rašytas paties autoriaus ranka.

M. Pretorijaus veikalas *Deliciae Prussicae oder Preussische Schaubühne ...* (apie 1690 m.), viena iš trijų žinomų rankraščio kopijų, rašyta autoriaus ranka

Kultūrinė veikla

- VUB parengtos 52 parodos.
- VUB A. Mickevičiaus muziejuje surengti 25 renginiai.
- VUB lobius apžiūrėjo 10 valstybių aukščiausio lygio vadovai.

VU bibliotekoje sukaupto paveldo sklaidą geriausiai iliustruoja rengiamos teminės ir proginės parodos, skirtos įvairiems jubiliejams ir sukaktims. Iš penkiasdešimties 2006-aisiais parengtų parodų 17 buvo iškilmingai atidarytos ir pristatytos visuomenei. 10 parodų buvo skirta įvairių užsienio valstybių ir vyriausybių vadovų vizitams Lietuvoje – Belgijos karaliui Albertui II ir karalienei Paolai, Britanijos karalienei Elžbietai II, Ukrainos, Čekijos, Lenkijos, Vengrijos prezidentams ir kitiems garbingiems svečiams. Biblioteką aplankė Lietuvos ir Universiteto svečiai: LR ambasadorius Belgijoje, LR generalinis konsulas Kaliningrade, LR sveikatos apsaugos ministras, vertėjas, poetas, eseistas ir publicistas Tomas Venclova ir kiti.

Kalėdinė akcija *Norų išsipildymas*

UNESCO programos *Pasaulio atmintis* iškilmingas pirmųjų Lietuvos nacionalinio registro nominacijų paskelbimas VU bibliotekoje

Parodos Czesławas Miłoszas be cenzūros atidarymo metu

Ypatingo dėmesio ne tik studentų, bet ir tarp reklamos, dizaino verslo atstovų bei žiniasklaidos sulaukė paroda *Reklama? Idomu!*, kurioje buvo eksponuojamos reklamų iš įvairių laikotarpių lietuviškų periodinių žurnalų bei laikraščių kopijos, o taip pat *Czesławas Miłoszas be cenzūros. Rašytojas ir jo kūryba pagrindinėje leidyboje 1977–1989 metais* (parengta kartu su Lenkijos kultūros institutu Vilniuje). Marijos ir Jurgio Šlapelių knygyno šimtmečiui skirtose parodoje buvo prisiminta knygyno veikla bei nuopelnai lietuvių kultūros istorijai. VU bibliotekoje parengtos parodos *Valentinas Gustainis (1896–1971)* pagrindu sudaryta kilnojamoji paroda buvo eksponuota Griškabūdyje ir perduota Šakių Zanavykų muziejui. Dar 9 parodose Biblioteka dalyvavo kaip kitų kultūros institucijų partnerė ir paskolino įvairių vertingų eksponatų. Viena tokių – Lietuvos Dailės muziejaus parengta tarptautinė edukacinė paroda, skirta Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Aleksandrui, prie kurios Biblioteka prisidėjo 9 labai vertingais se-

naisiais leidiniais

VUB A. Mickevičiaus muziejaus išskirtinis bruožas – aktyvi kultūrinė veikla ir itin glaudūs ryšiai su Lenkija ir lenkų bendruomene Lietuvoje. 2006-aisias muziejus organizavo 25 įvairius renginius: kultūrinius vakarus, koncertus, susitikimus su garbin-

gais svečiais, konkursus ir kt. Muziejuje veikia Poezijos klubas, vienijantis daugiau nei dvidešimt lietuvių bei lenkų poetų, bendradarbiaujama su Vilniaus mokyklomis. Be to, VU biblioteka yra Vilniaus miesto mokyklų 5–8 klasių mokinių anglų kalbos konkurso „Live and Learn“ rėmėja.

Profesorių Joną Kubilių 85 metų jubiliejui skirtos parodos atidaryme Baltojoje salėje sveikina Marija Žilinskienė, profesoriaus mokytojo Gerardo Žilinsko našlė

VU bibliotekos P. Smuglevičiaus salėje retų spaudinių parodą aplankė Lenkijos Respublikos prezidento Lecho Kaczyńskiego žmona Marija, lydimą ponios Almos Adamkienės, VU rektoriaus Benedikto Juodkos bei Informacijos ir ryšių su visuomene skyriaus vedėjos Nijolės Bulotaitės

Ekskursijos

VU biblioteka nuo pat įkūrimo pradžios 1570 metais yra tuose pačiuose pastatuose. Vis gausėjantis užsienio turistų srautas Lietuvoje neaplenkia ir unikalaus universiteto architektū-

rinio ansamblio, kuriame yra ir biblioteka. Garbingiausi Lietuvos ir universiteto svečiai yra palydinti į biblioteką, kur jie gali pamatyti unikalias bibliotekos patalpas, apžiūrėti nuolat veikiančias retų leidinių parodas.

Bibliotekoje – Europos Sąjungos komisaras Jan Figiel

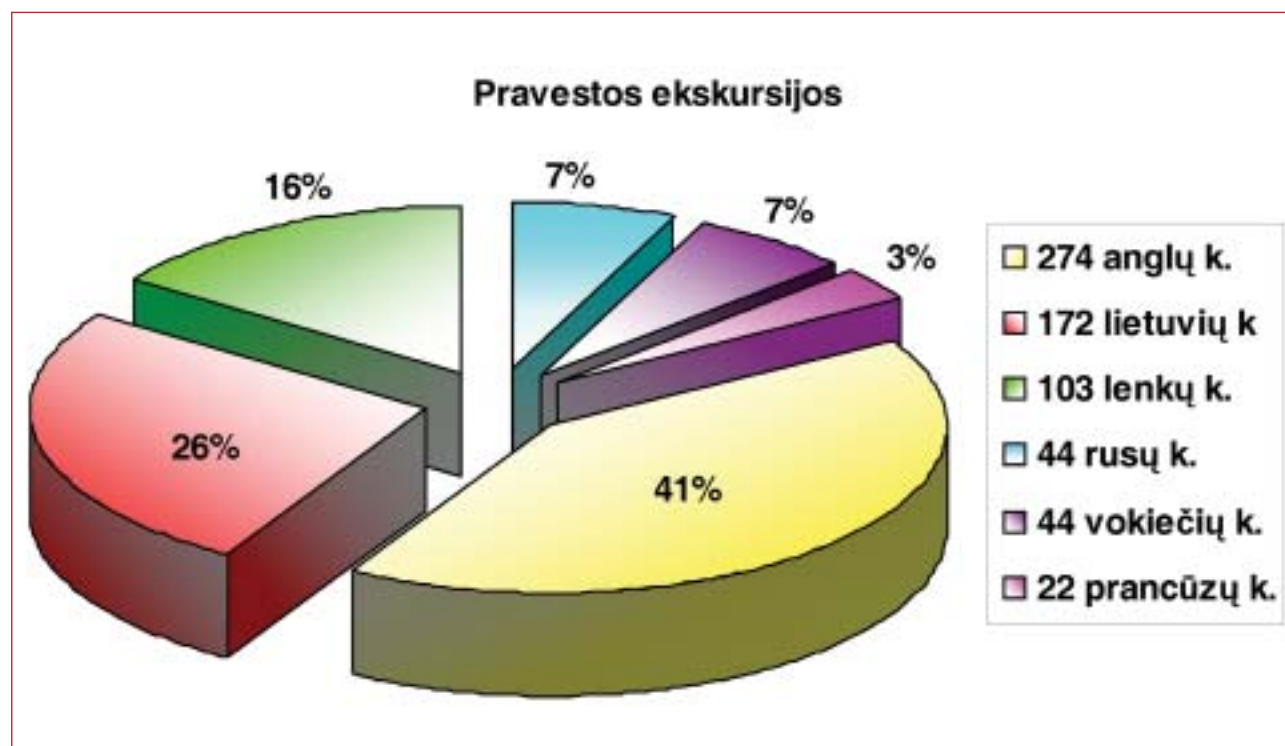
VU bibliotekos P. Smuglevičiaus salėje – Ukrainos prezidentas Viktoras Juščenko kartu su VU rektoriumi Benediktu Juodka ir bibliotekos direktore kultūros paveldui Birute Butkevičiene

VU bibliotekos Baltojoje salėje – Lietuvos–Japonijos draugystės parlamentinės grupės pirmininkas J. E. Hirohumi Nakasone (centre)

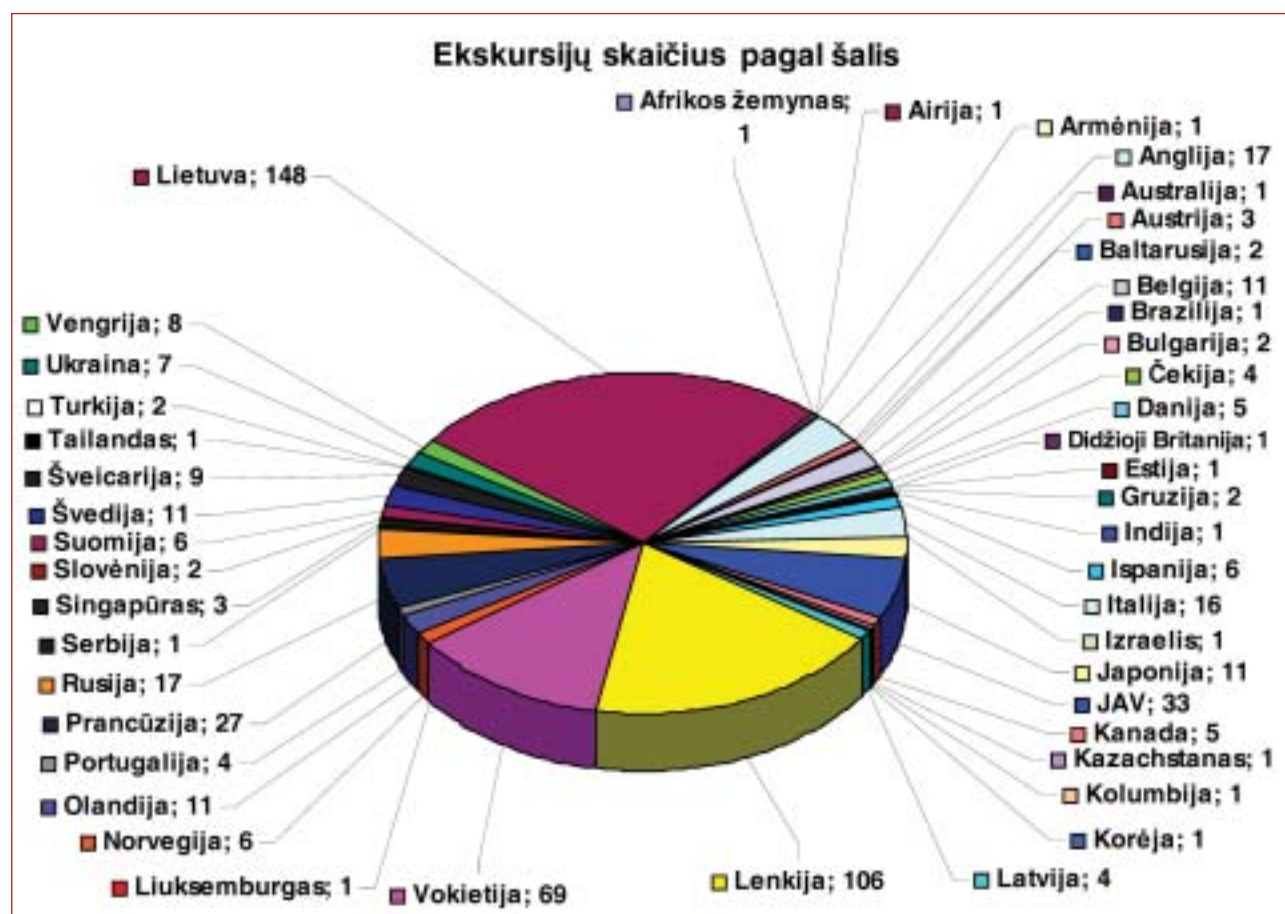

2006 m. bibliotekoje apsilankė per 10 000 asmenų iš 46 pasaulio šalių.
Jiems praveistos 655 ekskursijos 6 kalbomis.

11 diagrama. Pravestos ekskursijos pagal kalbas

12 diagrama. Ekskursijos pagal šalis

Leidyba

2006 m. parengti ir išleisti 5 leidiniai, spaudai rengiami 5 leidiniai.

Tęsiant VU bibliotekos leidybos tradicijas, buvo parengta ir išleista bibliografijos rodyklė *Valentinas Gustainis (1918–2005), Grožinės literatūros antraščių ir eilėraščių pirmųjų teksto žodžių rodyklė, 1832–1919*, sudarytas prof. Juozo Vidmančio Vaitkaus darbų ir literatūros apie jį bibliografijos sąrašas, sudarytas elektroninis leidinys *2000–2005 m. VU leidyklos leidinių bibliografinis sąrašas*, bibliotekos ataskaita visuomenei *Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais*. Be to, kartotiniu tiražu lietuvių ir lenkų kalbomis išleista VUB A. Mickevičiaus muziejaus vedėjo R. Šalnos knyga *Adomas Mickevičius Vilniuje*.

Taip pat buvo tęsiami anksčiau pradėti darbai: spaudai rengiamas G. Naudė veikalo *Advis pour dresser une bibliothèque* vertimas į lietuvių kalbą, rašomi komentarai verčiamam į lietuvių kalbą J. Lelewelio leidiniui *Dvejetas bibliografijos knygų*. Pradėti rengti senųjų leidinių kolekcijų katalogai *Vilniaus universiteto bibliotekos aldai* bei *Bibliotheca Sapiehana*, kurie apims dvi vertingas bibliotekoje saugomas kolekcijas. Rankraščių skyriuje šifruojama ir rengiama spaudai rankraštinė knyga lotynų kalba *Liber ex-*

traordinarius provincialis (1628–1642).

Biblioteka nuolat rengia ir leidžia informacinius ir reklaminius leidinius. 2006 metais buvo parengta ir išleista per 3000 vienetų informacinių leidinių.

Projektai

Biblioteka parengė projektą *Mokslas senajame Vilniaus universitete*, kurio įgyvendinimą parėmė Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direkcija. Rezultatas – virtuali paroda internete, pasakojanti apie seniausio Lietuvos universiteto mokslą nuo pat jo ištakų. Pateikiama medžiaga iliustruojama daugiau nei 250 skaitmeninių bibliotekoje saugomų dokumentų vaizdų (rankraščiai, retos knygos, Vilniaus universiteto muziejaus ekspozatai). Tinklalapio dizainas patrauklus ir modernus, jame įdiegta patogi navigacijos sistema, paieškos sistema, o taip pat turinio valdymo sistema, kuri leis ateityje lengvai papildyti parodos turinį. Sudarytos asmenvardžių ir literatūros šaltinių rodyklės. Šio tinklalapio naujovė – versija akliesiems bei silpnaregiams, kuri pagerins informacijos prieigą regėjimo negalia turintiems žmonėms (<http://www.mokslasvu.mb.vu.lt>)

Kartu su VU Filologijos fakultetu (Lenkų filologijos ir Klasikinės filologijos katedros) ir Lietuvių kalbos institutu Biblioteka dalyvavo Mate-

matikos ir informatikos instituto koordinuojamame mokslo tyrimų projekte *LDK skaitmena: LDK rankraštinų dokumentų skaitmeninimas globalizacijos sąlygomis. Teorija, metodologija ir praktika*. Šį projektą parėmė Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas pagal 2006 m. prioritetinę Lietuvos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros kryptį „Tautinio identiteto išsaugojimas globalizacijos sąlygomis“. Pagrindinis tikslas – parengti teorinius LDK rankraštinų dokumentų skaitmeninio publikavimo principus bei metodologiją bendradarbiaujant informatikos ir humanitarinių specialybių mokslininkams (<http://www.svarstome.lt/LDK/index.htm>).

Tęsiamas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės rankraštinų teismų knygų skaitmeninimas, parengti pilni tekstai vartotojui pasiekiami per internetą. Šiuo metu serveryje patalpinta penkios rankraštinės teismų knygos. 2006 metais vartotojams paruoštos dvi – *Trakų pilies teismo 1667-1678 m. aktų knyga* (1770 p.) ir *Žemaitijos žemės teismo 1597 m. knyga* (203 p.).

Toliau kuriamas lietuviškų laikraščių skaitmeninis archyvas kompaktiškuose diskuose, skaitmeninami Grafikos kabinete saugomi meno darbai.

Viso bibliotekoje jau skaitmeninta 18 815 puslapių įvairių dokumentų.

...NUOLAT BESIMOKANTI ORGANIZACIJA

Helsinkio miesto viešojoje bibliotekoje

VU bibliotekos darbuotojai Čekijos
nacionalinėje bibliotekoje

VU biblioteka siekia tapti besimokančia biblioteka, kuri skatina mokytis savo darbuotojus ir mokosi pati, nuolat apmąsto ir tiria savo perspektyvas bei patirtį, gautus duomenis transformuoja į žinias, priimamas visiems bibliotekos darbuotojams, reikšmingas kompetencijos plėtros tikslams pasiekti. Tokioje bibliotekoje viena pagrindinių vertybių yra mokymasis, o kiekvienas darbuotojas mokymąsi ir saviugdą suvokia kaip teisę ir pareigą.

Per 2006 metus VU bibliotekos darbuotojai dalyvavo 49 konferencijose ir seminaruose, parengė ir perskaitė 12 pranešimų – 7 Lietuvoje ir 5 užsienyje (Baltarusijoje, Latvijoje, Vokietijoje, Slovakijoje) – rašytinio paveldo sklaidos, knygos, knygotyros mokslo, elektroninių informacijos paslaugų teikimo, Lietuvos bibliotekų sistemos temomis. Renginiuose domėjosi bendrosios darbuotojo kompetencijos, atitinkančios darbo rinkos poreikius, kultūros paveldo skaitmeninimo, Europos skaitmeninės bibliotekos kūrimo, skaitytojų pritraukimo į bibliotekas, ES paramos, autorių teisės, ryšių su visuomene, naujų informacinių technologijų panaudos bibliotekų darbe, bibliotekų statybos, akademinės el. leidybos sistemos sukūrimo klausimais. Bibliotekos darbuotojai apsilankė Lietuvos, Estijos, Baltarusijos, Čekijos, Suomijos, Vokietijos, Slovakijos ir Kaliningrado bibliotekose; paskelbė per 50 straipsnių Lietuvos ir užsienio leidiniuose.

Išvažiuojamasis VU bibliotekos direkcijos ir skyrių vedėjų seminaras Dubingiuose bei kelionė į Suomiją, vieni iš ryškiausių įvykių bibliotekoje

2006 metais, buvo neapsakoma patirtis, kuri įtraukė bibliotekos personalą ne tik į valdymo procesus, bet ir į kompetencijos plėtros procesą.

Seminaro Dubingiuose tikslas buvo atvirų diskusijų keliu aptarti VU bibliotekos viziją, misiją, stipriąsias ir silpnąsias puses, galimybes ir grėsmes. Padalinių vadovai turėjo galimybę apsvarstyti veiklos uždavinius ir jų kaip vadovų vadybos principus. Tokiu būdu buvo siekiama palaipsniui ir kryptingai trūkumus paversti privalumais, išnaudojant stipriąsias puses siekti naudos bei sėkmės visai bibliotekai kaip gyvam organizmui.

Kelionės į Suomiją tikslas buvo susipažinti su pažangiausiomis, moderniausiomis bei gražiausiomis Helsinkio bei Tamperės bibliotekomis ir Suomijoje gautas idėjas bei patirtį pritaikyti VU bibliotekoje.

Seminaras Dubingiuose ir kelionė į Suomiją paskatino kūrybinį darbuotojų mąstymą bei sustiprino komandos dvasią, kas yra labai svarbu norint turėti bendrą, visiems suprantamą bei priimtina bibliotekos darbuotojų kompetencijos plėtros strategiją.

2006 m. VU bibliotekai buvo sukurtas kompetencijos plėtros modelis bei

atlikta darbuotojų kompetencijos plėtros analizė. Tai leido sudaryti bei pateikti rekomendacijas, kurių dėka biblioteka galės realizuoti visus kompetencijos plėtros modelio etapus bei pasiekti geriausius kompetencijos plėtros proceso rezultatus. 2007 m. VU biblioteka planuoja sukurti bei patvirtinti bendrą bibliotekos viziją, įtraukti kompetencijos plėtrą į bibliotekos strateginius tikslus, tinkamai motyvuoti darbuotojus bei vadovus, dalyvaujančius kompetencijos plėtros procese, patvirtinti kompetencijos plėtros finansavimą, sudaryti galimybes mokytis darbo vietoje bei už jos ribų, išplėsti kompetencijos plėtros būdų ir priemonių sąrašą, parengti kompetencijų plėtros planus: individualius ir bendrą visai bibliotekai; atlikti kompetencijos plėtros veiklos kokybės bei planų įvertinimą.

Šiandien, kai vertinamos žinios bei jų panaudojimas, keičiasi požiūris į bibliotekos teikiamų paslaugų kokybę, gebėjimą priimti ir diegti naujoviškus vartotojo aptarnavimo metodus, technologijas, keičiasi bibliotekininko stereotipas, keičiasi ir patys VU bibliotekos darbuotojai, kurie kuria ir teikia vartotojams intelektualius produktus bei paslaugas.

...KURI
NUOLAT
KEIČIASI

Kryptis – atvirumas

2006 m. Bibliotekoje prasidėjo pokyčiai, kuriuos nulėmė tam tikri objektyvūs ir subjektyvūs veiksniai. Šiuolaikinėje visuomenėje kinta „bibliotekos“ apibrėžtis apskritai. Todėl Vilniaus universiteto biblioteka numatė ilgalaikę vystymosi strategiją, atsisakant „knygų saugyklos“, t.y. pamin-klosauginės, muziejinės funkcijos prioriteto, užsibrėžiant aiškų tikslą – kurti atvirą, gyvą struktūrą, kur kiekvienas vartotojas gautų reikalingiausias informacines paslaugas, aukščiausią aptarnavimo kokybę. Galutinis tikslas galėtų būti įvardytas – „vienų durų principas“, t.y. – maksimaliai sumažinta atskirtis tarp vartotojo ir paslaugos, kurią gali suteikti biblioteka, panaudodama visus resursus – turtinę, unikalų dokumentų fondą, modernių technologijų teikiamas galimybes, paieškos, konsultavimo paslaugas ir techninio aptarnavimo dalykus – kopijavimą, skenavimą, restauraciją, įrėšimą ir t.t.

Rekonstrukcija – renovacija ir reformavimas

Norint paversti biblioteką lanksčia ir atvira esmingi pokyčiai yra neišvengiami, kaip ir klaidos ar sunkumai, su kuriais susiduriama, kai radikaliai nekeičiant pačios funkcionuojančios struktūros bandoma pakeisti tam tikrus fizinius ir funkcinius dalykus. Įvertinus bibliotekos būklę, buvo nuspręsta, kad kitokią, naują jos veiklos kokybę gali garantuoti tik rekonstrukcija. Priežastys, nulėmusios būtinybę rekonstruoti sistemą:

- seniai neremontuotos bibliotekos patalpos neatitinka nei vartotojų, nei darbuotojų kokybiškos darbo aplinkos parametrų,
- nacionalinės reikšmės spaudos ir rašto paveldo saugykla neturėjo automatinės gaisro gesinimo, dulkių rinkimo sistemų, joje nebuvo užtikrinta moderni visavertė fondo apsauga,
- ilgą laiką nereformuota fondo dėstymo sistema didina atskirtį

tarp vartotojo ir paslaugos, neleidžia per maksimaliai trumpą laiką gauti maksimaliai daug informacijos.

Rekonstrukcija apima daugybę dalykų, kuriuos pagal tikslus ir numatomų darbų apimtį galima būtų suskirstyti į du segmentus – renovaciją ir reformavimą.

Renovacija. Naujinimas. „Silpnybės paversti stiprybe“ – tai galėtų būti 2006 m. bibliotekoje pradėtos renovacijos devizas. Daugiau kaip keturis šimtus metų skaičiuojantis unikalus architektūros paminklas, kuriame įsikūrusi biblioteka, deja, viena didžiausių kliūčių, neleidžianti kiekvienam jos svečiui jaustis kaip namie. Pastatas diktuoja savo taisykles, dėl kurių biblioteka kartais panaši į nedraugišką aplinką su daugybe uždarytų erdvių ir užrakintų durų... Bet viskas keičiasi ir viską galima pakeisti. Per pirmąjį, 2006 m., renovacijos etapą atlikta daug darbų, kad vieną dieną biblioteka taptų kitokia – garantuojanti saugumą savo unikaliai spaudos paveldui ir labai atvira.

Reformavimas. Fondo judėjimas. Reformų tikslas bibliotekoje vienas – ji turi tapti svarbiu dalyviu informacinės visuomenės kūrimo, ir tam reikalingi pokyčiai jos funkcionavimo sistemoje. Tai, kas buvo uždara, turi tapti atvira, tai, kas buvo toli, turi priartėti. Todėl 2006 m. numatytas planas, kaip pertvarkyti bibliotekos fondą,

kaip pakeisti skaityklų ir kompiuterinio tinklo išdėstymą, kad būtų labai aiškos skirtybės tarp aktyvaus fondo ir pasyvaus, tarp realaus vartotojo poreikio ir pasiūlos. Jau 2005 m. numatant svarbiausias bibliotekos informacinių išteklių kaupimo ir saugojimo kryptis, buvo numatyti šios veiklos prioritetai ir tikslai. Viena svarbiausių nuostatų – fondas turi judėti. Universiteto fakultetų bibliotekų ir centrinės bibliotekos fondai turėtų būti labai kryptingai formuojami pagal jose aptarnaujamų vartotojų studijų ir mokslo kryptis, aktualiausius dokumentus iškeliant į atviras lentynas, o neaktualius, pasenusius – nurašant. 2006 m. bibliotekos pagrindinėse saugyklose pradėti pirmieji žingsniai, leidžiantys atskirti aktyvią, paklausią fondo dalį nuo labiau archyvinės dalies. 2006 m. visi naujai gauti leidiniai bibliotekoje žymimi ne tik šifru, bet ir specialiomis spalvotomis lipdėmis pagal svarbiausias mokslo sritis. Taip išskiriami leidiniai yra lengviau randami, atsiranda galimybė fondą bet kuriuo metu perkelti į atviras lentynas ir dėti dalykinius, ne formatinius principu.

Senosios Vilniaus universiteto bibliotekos rekonstrukcijos projektas Lietuvos vardo tūkstantmečio valstybinės komisijos siūlymu įtrauktas į Valstybės investicijų 2006–2008 m. programą.

2006 m. bibliotekos rekonstrukcijai skirta 6 mln.

Iki 2007 m. bibliotekoje:

- Suremontuoti ir sutvarkyti du leidinių saugojimo skyriaus aukštai sumontuota moderniausia gaisro gesinimo, vėdinimo ir dulkių surinkimo sistema.
 - Suremontuoti ir apšiltinti koridoriai, jungiantys saugyklas.
 - Visos senos durys pakeistos šarvuotomis su kodiniais užraktais.
 - Suremontuotos Spaudinių saugojimo skyriaus, Skaitmeninio centro, Humanitarų skaityklos patalpos.
 - Tolimesniam rekonstrukcijos etapui parengta vienuolika saugyklų aukštų, kuriuose išdėstyti Spaudinių saugojimo, Retų spaudinių ir Rankraščių skyrių fondai.
- Po rekonstrukcijos bibliotekoje bus:
- 9566 kv. m moderniai suremontuotų patalpų
 - Reikiamas mikroklimatą retiems spaudiniams, rankraščiams ir kt. leidiniams garantuojančias saugyklas
 - Pilnai atnaujintos komunikacijos
 - Bibliotekos seminarų patalpa
 - Moderni Humanitarų biblioteka ir atnaujinta Lituanistikos skaitykla
 - Dvi grupinio darbo patalpos
 - Skaitmeninio centras

Iš viso per pirmąjį rekonstrukcijos etapą perkeltas apie 700 tūkst. dokumentų fondas.

Humanitarų biblioteka

Audronė GLOSIENĖ

Humanitarų bibliotekos idėja gimė, prasidėjus istorinio VUB pastato rekonstrukcijai ir siekiant sukurti: a) modernią, atvirą, demokratišką ir studentams laisvai prieinamą bei patrauklią skaityklą griežtu ir dažnai konservatyviu aptarnavimo stiliumi pasižyminčioje bibliotekoje; b) skaityklą, atitinkančią tarpdisciplininę studijų ir mokslinių tyrimų pobūdį, reprezentuojančią bendrąsias ir metodologines humanistikos studijų kryptis, c) racionalią ir vartotojų reikmes ati-

Rekonstrukcijos metu bibliotekos darbuotojų buvo perkeltas apie 700 tūkst. dokumentų fondas

Šiose rekonstruotose patalpose bus įrengta moderni Humanitarų biblioteka

tinkančią visų VUB skaityklų tarpusavio santykio ir centrinės bibliotekos bei greta esančių fakultetų (FilF, IF, FF ir UKI) bibliotekinio-informacinio aprūpinimo sistemą. Šiuo metu yra suremontuotos keturios patalpos, kuriose įsikurs humanitarų biblioteka: skaitykla, grupinio darbo kambarys su multimedija, grupinio darbo kambarys su knygų lentynomis, periodikos skaitykla su kopijuokliu ir minkštais baldais.

Koridoriumi šis kompleksas jungsis su Lituanistikos koridoriumi, o iš jo galima patekti į kitas skaitytojų erdves: Interneto skaityklą, Profesorių skaityklą, Bendrąją skaityklą, Baltąją salę ir kt.

Humanitarų bibliotekos komplektavimo ir aptarnavimo politika bus grindžiama šiais principais:

- Atvirumo, prieinamumo ir patrauklumo: numatomas atskiras įėjimas iš Spaustuvės kiemelio; joje bus 15-20 tūkst. knygų atvirose fonduose, studentų ir dėstytojų patogumui sudaromos galimybės dirbti grupinio projekto darbo kabinetuose, patiems kopijuoti dokumentus, pailsėti periodikos skaityklėlėje. Vieno iš grupinio darbo kambarių nišose bus įrengtos lentynos, kuriose būtų galima (visų pirma reprezentaciniais, edukaciniais, bet taip pat ir naudoji-

mosi tikslais) sudėti VISAS XX a. iki okupacijos išleistas lietuviškas knygas (dubletus iš Lituanistikos fondo ir kt.). Panašiu principu Britų bibliotekoje Londone stiklo bokšte sudėta Karališkoji biblioteka;

- Naujumo ir aktualumo: čia bus komplektuojamos tik naujausios, XXI a. išleistos knygos (alternatyva – paskutinius 10-15 m.) įvairiomis kalbomis;

- Įvairovės ir technologinių naujovių: bibliotekoje bus ne tik knygų ir periodinių leidinių, bet ir dokumentinių, mokomųjų ir šviečiamųjų kino filmų DVD kolekcija, kuria bus galima naudotis ir vietoje, ir skolinantis į namus. Biblioteka bus aprūpinta kompiuterine, multimedijos, garso ir vaizdo bei kita technika, veiks bevielis internetas;

- Tarpdiscipliniškumo ir bazinių humanistikos studijų: Humanitarų biblioteka siekiama realizuoti esminę naująją universiteto tarpdiscipliniškumu grindžiamų studijų idėją. Komplektuojant fondus bus visų pirma orientuojamasi į tarpdisciplines studijas, o taip pat VU CR komplekse realizuojamas humanitarinių ir kai kurių socialinių mokslų studijų programos ir mokslinių tyrimų kryptis: literatūrų ir kalbų studijas, antropologijos, istorijos, filosofijos, semiotikos,

psichologijos, sociologijos, informacijos ir žinių visuomenės ir kt.

- Orientacija į vartotoją: savitarna, galimybė patiems lankytojams rinktis, rezervuoti leidinius bei grupinio darbo kambarius, siūlyti bibliotekai įsigyti tam tikrus dokumentus, jaustis komfortiškai, būti tarp įvairių fakultetų ir specialybių kolegų, bendrauti su jais, suvokti ir vertinti biblioteką kaip viešąją erdvę, “trečiąją vietą”, kaip esminės Universiteto bendruomeniškumo ir atvirumo bei tolerancijos idėjos realizavimo vietą yra pagrindiniai šio naujojo VUB padalinio vartotojų aptarnavimo principai. Studentas čia turi jaustis privilegijuotas; būtent jam (jai) yra skiriami naujaisi ir kokybiškiausi informaciniai ištekliai ir darbuotojų dėmesys. Atskiras įėjimas, formalių barjerų nebuvimas yra itin svarbūs šiuolaikiniam vartotojui. Ateityje būtų galima įrengti įėjimą su studento ir darbuotojo pažymėjimais ir pro vartus iš Šv. Jono gatvės (kaip tai daro bankai savo kortelių turėtojams, kurie su kortele įeina į uždarytas banko patalpas iki bankomato). Kitas sėkmės veiksnys yra darbuotojai. Jų atranka darbui Humanitarų bibliotekoje bus grindžiama dalykinėmis žiniomis, bendravimo gebėjimais ir technologine parengtimi.

Rekonstruoto bibliotekos koridoriaus fragmentas

Saulėtekio slėnio Mokslinės komunikacijos centro (MKC) vizija

Mokslinės komunikacijos centro Saulėtekyje projektas

2006 m. UAB Ekoprojektas baigė rengti naujojo bibliotekos pastato Mokslinės komunikacijos centro (MKC) Saulėtekio alėjoje techninį projektą. Naujasis Saulėtekio slėnyje statomas VU bibliotekos pastatas savo funkcijomis ir paskirtimi peržengia a) vienos aukštosios mokyklos padalinio ir b) tradicinės bibliotekos ribas: Saulėtekio slėnyje koncentravus kelių VU ir VGTU fakultetų bei mokslinių tyrimų institutų, verslo įmonių pajėgumus, naujasis MKC teiks informacijos paslaugas visiems šių institucijų darbuotojams ir studentams bei atvykstantiems užsienio studentams, lankytojams, seminarų ir konferencijų dalyviams. Saulėtekio slėnio MKC bus naujo tipo ateities institucija, ne praeities turtų saugykla. Senasis bibliotekos pavadinimas neatspindi naujosios institucijos esmės ir paskirties; ši įstaiga turi tapti tikru žinių, mokslinės komunikacijos, informacijos, idėjų centru, atviru ir prieinamu 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę. Mokslinė komunikacija bibliotekoje yra tarpininkauta (galimybės naudotis įvairialypiais mokslinės informacijos ištekliais sudarymas, prieigos sukūrimas) ir tiesioginė (centro paslaugų vartotojų tarpusavio, vartotojų ir informacijos specialistų, dėstytojų ir studentų, mokslinių ren-

ginių dalyvių ir organizatorių ir pan. bendravimas). MKC metafora yra jungtis – tarp idėjų ir žmonių ir tarp žmonių. Iš juodmedžio bokšto informacinis universiteto gyvenimas turi persikelti į atvirus, svetingus ir įkvėpiančius idėjų namus.

Šis projektas turi būti suvokiamas ir pristatomas kaip nacionalinės reikšmės ir svarbos ambicingas ateities projektas, kurį realizavus bus sukurtas šalyje, Europoje ir pasaulyje matomas modernus, perspektyvus ir pajėgus akademinės informacijos ir mokslinės komunikacijos centras. Pastatytas XXI a. pradžioje, jis aptarnaus ir XXII a. vartotojus, kurių poreikius ir informacinę elgseną šiandien sunku prognozuoti. Todėl MKC turi būti kuriamas kaip atviras, lankstus ir dinamiškas organizmas. Tai bus hibridinė biblioteka, kurioje tradiciniai informacijos ištekliai išliks svarbūs, tačiau ne jie, o skaitmeniniai ištekliai ir elektroninės paslaugos bus

pagrindiniu vartotojų aptarnavimo akcentu. Greta fizinio naujojo pastato kontūro, MKC bus ir virtualus informacijos centras. Nors Saulėtekio slėnio MKC veikla bus grindžiama informacinėmis technologijomis, esminė jo orientacija bus į vartotoją. Centras turėtų tapti studentams ir dėstytojams trečiąja vieta, kur malonu praleisti laiką, susitikti su kolegomis, pabendrauti, o siekiant pabrėžti, kad MKC yra tikrieji akademinės bendruomenės namai, kai kurios erdvės bus prieinamos bendruomenės nariams ne tik virtualiai, bet ir fiziškai po bibliotekos darbo valandų, išieginėmis dienomis.

Saulėtekio slėnio mokslinės komunikacijos centras reikalaus peržengti tradicinio mąstymo apie biblioteką ribas, sugriauti sustabarėjusias nuostatas. Tai bus biblioteka – iššūkis, biblioteka – sukrėtimas. Tačiau ir biblioteka – įkvėpimas

Audronė GLOSIENĖ

♦♦♦KURIA RENKASI

Regina Koženiauskienė,
VU Filologijos fakulteto profesorė

Į VU bibliotekos Baltąją salę einu kaip į namus ar kaip į darbą – kasdien. Nes jaučiuosi čia kaip namie arba tiksliau – kaip širdžiai mielame darbe. Jei gu kada turiu daugiau paskaitų ar dalyvauju kokioje konferencijoje, malonios darbuotojos (nuo rūbininkės iki Bibliotekos direktorės), klausia, kur taip ilgai buvau. Jei gu išėina iš spaudos nauja knyga (nuo pirmos iki pasututinės eilutės čia parašyta) ar šiaip kokia gražia proga, Bibliotekos darbuotojos laukia su puokšte gėlių! Kas dar labai svarbu – čia manęs visada laukia personalinis darbo stalias, kompiuteris, internetas, mano lentynos su rankraščiais ir reikiomomis bibliotekos knygomis ir ... nuostabi intelektinė salės aura, kokios turbūt nerasi niekur pasaulyje. Čia itin puikios salygos visa galva pasinerti į mokslinį darbą. Kupina rimties Biblioteka taip jaugusi į Senojo mūsų Universiteto ansamblį, kad sunku įsivaizduoti ją perdėm sumoderintą, metalo lentynose prikautą vienodų diskų, šaltą, nukeltą į užmiestį, nekvepiančią švelnios odos foliantais. Neįsivaizduoju Bibliotekos ir be senųjų inteligentiškų, išmintingų, orių jos darbuotojų, tarsi kokių vaikščiojančių enciklopedijų, sušildančių ir palaikančių klasikinę, amžiną, akademinę Universiteto dvasią.

Edvardas Kriščiūnas,
VPU Visuotinės istorijos katedros docentas

Malonus, svetingas darbuotojų aptarnavimas. Skaitytojai čia sutinkami su šypsena. Gerai sutvarkyti laikraščiai. Be to, niekur kitur, tik čia, skaitytojai gali pasivašinti saldainiais!

Dalia Mamkaitytė,
VU Filologijos fakulteto studentė

„Vilniaus universiteto biblioteką vertinu teigimai...“

Man patinka Vilniaus universiteto biblioteka (VUB), aš ją vertinu tik teigiamai. Lankausi ten gana dažnai, ka-

dangi joje lankytis man labai patogiu, nes ji įsikurusi šalia fakulteto, kuriame studijuoju (Filologijos fakulteto). Man patinka šios bibliotekos aplinka, aš čia gerai jaučiuosi, kadangi atmosfera čia labai jauki. VUB aš turiu galimybę naudotis įvairiomis informacijos priemonėmis ir mane tenkina čia teikiama informacijos gausa. Labai džiaugiuosi, jog visuomet esu maloniai aptarnaujama, kas, be abejo, tik skatina mane dar ir dar kartą apsilankyti VUB.

Iš pradžių labai džiaugiausi galimybe naudotis internetu bibliotekoje, kadangi namie interneto neturėjau, internetas bibliotekoje buvo viena iš pagrindinių alternatyvų. Manau, daugeliui studentų ši paslauga yra taip pat labai svarbi.

Pagrindinis tikslas, dėl ko lankausi VUB yra mokslo reikmės, informacija susijusi su mano studijomis.

Jei kalbėtume apie šios bibliotekos trūkumus, tai norėčiau paminėti, jog būtų smagu, jei knygų išdavimas į namus būtų šiek tiek supaprastintas ir į namus būtų galima gauti išsinešti daugiau knygų. Taip pat būtų labai puiku, jei biblioteka organizuotų daugiau renginių ir susitikimų su įvairiais rašytojais ne tik iš Lietuvos, bet taip pat ir tarptautiniu mastu. Na ir žinoma, bibliotekos rūbinė šiuo metu yra labai nepatogi naudotis.

Manau, kad VUB yra tikrai pakankamai moderni ir jos įvaizdis labai dera su Vilniaus universiteto įvaizdžiu. Neįsivaizduoju jos visiškai modernios. Mano nuomone, ji turėtų keistis pritaikydama prie vartotojų poreikių bei tam tikrų tendencijų, kurių reikalauja dabartinis amžius, nuolat atnaujinti informacines technologijas bei tobulinti informacinį vartotojų aptarnavimą, tačiau taip pat išlaikyti savo senąsias tradicijas ir pernelyg nesumodernėti.

Viktorija Aleksaitė,
VU Studentų atstovybės akademinių reikalų koordinatore

Vilniaus universiteto Studentų atstovybė yra patenkinta santykiais su Centre VU bibliotekos administracija:

sudentų nuomonė visuomet išklausoma, tariamasi dėl bibliotekoje daromų reformų. Tuo tarpu situacija fakultetinėse bibliotekose yra kiek skirtinga, ne visuomet atitinkanti studentų lūkesčius bei poreikius.

Norėtusi, kad studentai būtų labiau įtraukiami į bibliotekos asortimento formavimą. Mūsų siūloma priemonė tai pasiekti – elektroninio knygos užsakymo formos fakultetų tinklalapiuose įdiegimas. Tokiu būdu studentai turėtų galimybę užsakyti knygas pagal studijų poreikius ir tiesiogiai dalyvauti formuojant savo fakulteto bibliotekos knygų fondą.

VU bibliotekos prenumeruojamos elektroninių mokslo žurnalų duomenų bazės vis dar nėra efektyviai naudojamos. Todėl siūlome *Informacinio raštingumo kursų*, kurių metu būtų dėstoma paieškos DB sistema, įtraukti į studijų programas. Tai suaktyvintų elektroninių informacijos išteklių panaudą universitete, padėtų studentams greičiau susirasti reikalingą informaciją.

Reikiamos literatūros prieinamumo užtikrinimas bei studijoms palankios aplinkos sukūrimas paskatintų studentus aktyviau naudotis bibliotekomis, o tuo pačiu formuotų ir atsakingesnę studentų požiūrį į mokslą.

Zenonas Norkus,
VU Filosofijos fakulteto profesorius

Vilniaus universiteto biblioteka yra ta vieta, kurioje man labiausiai patinka dirbti. Nepakartojama jos aplinka, alsuojanti istorija ir tradicijomis. Darbo vietą turiu Baltojoje salėje, kuri priemen koplyčią ir atitinkamai nuteikia. Ten ta istorija žvelgia nuo sienų tai reikliais, tai atlaidžiais senojo universiteto profesorių ir mecenatų žvilgsniais. Profesorių salėje istorija atgargžda iš grindų kaip daugelio toje salėje savo disertacijas išsėdėjusių būsimų Lietuvos mokslo, kultūros, politikos įžymybių žingsnių aidas. Vis dėlto biblioteka – ne muziejus, o vieta, kurioje

nuo ryto iki vakaro verda gyvenimas. Jis galėtų virti ir ilgiau – kaip ir tais laikais, kai biblioteka dirbdavo iki 22 val.

Džiugina pagaliau prasidėjusi bibliotekos modernizacija naujųjų informacinių technologijų eros dvasioje – bevielis ryšys, gausėjančios duomenų bazės, nors iki to, kuo gali naudotis “senųjų Vakarų” universitetų bibliotekų skaitytojai, vis dar toli. Tačiau ta kryptimi reikėtų eiti, prenumeruojant daugiau duomenų bazių, elektroninių bibliotekų, sudarant galimybes universiteto darbuotojams naudotis elektroniniais bibliotekos ištekliais iš bet kokios pasaulio vietos, kur yra interneto ryšys. Toks dabar pasaulinis standartas. Pavydžiu žmonėms, kurie žino tų pasaulio universitetų, kurie prenumeruoja viską arba beveik viską, kas yra virtualioje erdvėje, universitetų tinklų prisijungiamuosius slaptažodžius (burtažodžius). Kiti lieka kaip atskirtieji, šiapus informacinio skląsto. Moki žodį – žinai kelią. Taip turėtų būti ir VU.

Nemanau, kad šios naujųjų informacinių technologijų teikiamos galimybės pranašauja klasikinės bibliotekos pabaigą. Iki visuotinės senųjų spaudinių digitalizacijos dar labai toli, o be jų bent jau humanitarai neišsivers. Be to, biblioteka yra svarbi ne tik ta informacija, kurią biblioteka daro prieinama, bet ir kaip vieta, kur dirbama – bent jau mano kartos žmonėms. O šiuo atžvilgiu Vilniaus universiteto biblioteka neturi lygių. Diena bent be kelių valandų bibliotekoje – pražuvusi diena.

Inga Vidugirytė–Pakerienė,

VU Filologijos fakulteto

Slavistikos katedros docentė

Biblioteka – mano darbo vieta. Fakultete tokių sąlygų neturiu. Čia, bibliotekoje, kiekvienas turime savo stalą, todėl nebūtina kiekvieną kartą grąžinti leidinius ir vėl užsisakyti. Galime atsinešti savo knygas. Belaidis internetas ir elektroninis katalogas suteikia papildomų galimybių. Labai patogus bibliotekos darbo laikas, malonios darbuotojos. Visus iš matymo pažįstu. Ryte mane su šypsena pasitinka jau pirmame aukšte budinti darbuotoja, net neprašo skaitytojo bilieto. Be to, patogi vieta, šalia darbo. Lankausi bibliotekoje nuo studijų laikų. Todėl jaučiuosi čia kaip namie. Negalėčiau įsivaizduoti, jog bibliotekos šioje vietoje nebūtų.

PUBLIKACIJOS

Knygos

1. **Grozinės** literatūros kūrinių ir eilėraščių pirmųjų žodžių rodyklė : 1832–1903, d. 1, 1904–1907, 1911–1919, d. 2, 1904–1911 / parengė Osvaldas Janonis; [redaktorių kolegija: **Birutė Butkevičienė**, Vytautas Gudaitis ir kt., redagavo **Audronė Matijošienė**]; Vilniaus universiteto biblioteka. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2006. – 325, [2] p. – (Lietuvos bibliografija. Serija C). – ISBN 9986-19-930-1

2. Valentinus **Gustainis**: bibliografijos rodyklė (1918–2005) / Ligija Vanagaitė; [redaktorių kolegija: **Birutė Butkevičienė** (pirmininkė), Osvaldas Janonis (ats. redaktorius), **Audronė Matijošienė**, **Elvyra Urbonavičienė**]; Vilniaus universiteto biblioteka. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2006. – 179 p. : portr. – ISBN 9986-19-905-0

3. **Vilniaus** universiteto biblioteka 2005 metais / [sudarė: **Elona Malaiškienė**, **Audronė Matijošienė**; redakcinė kolegija: **Birutė Butkevičienė**, **Irena Katilienė**, **Irena Krivienė**; į anglų kalbą vertė **Grażina Cijūnėlytė**; nuotraukos **Raimondo Malaiškos**, Vido Naujiko]. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2006. – 114 p. – ISSN 1678-9799

Straipsniai

1. **Abromaitytė, Aistė**. Biblioteka žiniasklaidoje. – Iliustr. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 77–80.

2. **Abromaitytė, Aistė**. Knygrišių gildijos darbų paroda // Tarp knygų. – 2006, liepa, rugpjūtis, [nr. 7/8], p. 39.

3. **Abromaitytė, Aistė**. Kvalifikacija. – Iliustr. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 81–88.

4. **Abromaitytė, Aistė**. VU bibliotekoje saugomi vertingi dokumentai įtraukti į nacionalinį „Pasaulio atminties“ registrą. – Iliustr. // Universitas Vilnensis. – 2006, birželis, nr. 5, p. 5.

5. **Bagdonavičienė, Virginija**. Profesorius Stasio Šalkauskio idėjos šiandien dar aktualesnės negu anksčiau. – Iliustr. // Universitas Vilnensis. – 2006, birželis, nr. 5, p. 5.

6. **Bajoraitė, Alma**. Skaitymas – tai pažinimas ir malonumas : [apie VU bibliotekos renginius, skirtus Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei] // Tarp knygų. – 2006, birželis, [nr. 6], p. 37.

7. **Bajoraitė, Alma**. Sovietinis plakatų Lietuvoje 1940–1953 metais. – Iliustr. – Nuorodos: 34 pavad. – Santr. angl., liet., pranc. // Knygotyra. – 2006, t. 47, p. 171–185.

8. **Bajoraitė, Alma**. VU bibliotekoje vyko „Nacionalinė Lietuvos bibliotekų savaitė 2006“. – Iliustr. // Universitas Vilnensis. – 2006, gegužė, nr. 4, p. 15.

9. **Butkevičienė, Birutė**, **Matijošienė, Audronė**. Didžiojo Vilniaus seimo atbalsiai lietuviškoje periodinėje spaudoje. – Nuorodos : 35 pavad. // Knygotyra. – 2006, t. 47, p. 290–296.

10. **Butkevičienė, Birutė**. Biblioteka 2005 metais. – Portr. – Tekstas lygiagr. angl. p. 9–12 // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 4–8.

11. **Daukšytė, Loreta**. Bibliotekoje apsilankė generolo Stasio Raštinio dukra. – Portr. // Universitas Vilnensis. – 2006, spalio, nr. 7, p. 5.

12. **Daukšytė, Loreta**. Bibliotekoje Lietuvos gamtos draugijos 75-mečiui skirtas renginys. – Iliustr. // Universitas Vilnensis. – 2006, gruodis, nr. 9, p. 13.

13. **Dzisewicz, Alicja**. Mickiewicz wielkopolski // Magazyn Wileński. – 2006, nr. 8 (271), p. 24–25.

14. **Glosienė, Audronė**. Akademinės bendruomenės informacinės kompetencijos ugdymas: po dvidešimties metų. – Nuorodos : 69 pavad. – Santr. angl., liet. // Knygotyra. – 2006, t. 47, p. 186–203.

15. **Glosienė, Audronė**. Kaip bibliotekos gali taupyti teismų pinigus, arba neramioji XX amžiaus bibliotekų istorija // Knygotyra. – 2006, t. 47, p. 317–321.

16. **Gricius, Vytautas**. Lietuvos valdovų autografai : (iš VU bibliotekos Mokslo muziejaus rinkinių). – Faks. // Spectrum. – 2006, vasaris, nr. 1 (4), p. 36–37.

17. **Gricius, Vytautas**. XVII a. nedarbingumo lapelis : iš VUB Mokslo muziejaus fondų. – Faks. // Spectrum. – 2006, spalio, nr. 2 (5), p. 42.

18. **Gricius, Vytautas**. VUB bendroji skaitykla – senosios bibliotekos tradicijų saugotoja. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2006, rugsėjis, [nr. 9], p. 13–14.

19. **Juodienė, Dalia**, **Mulvinaitė, Daina**. Informacija ir žinios – neįgaliesiems // Švietimo naujienos. Informacinis leidinys. – 2006, nr. 2, p. 7–8.

20. **Juodienė, Dalia**. Informacijos šaltiniai akademinės bendruomenės kompetencijai : tarptautinė konferencija. – Iliustr. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 13–19.

21. **Juodienė, Dalia**, **Petrauskienė, Žibutė**. Informacinės paslaugos. – Iliustr., lent. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 43–59.

22. **Juodienė, Dalia**. Vilniaus universiteto fakultetų bibliotekos siekia atnaujinti fondus ir profesionaliau aptarnauti skaitytojus. – Iliustr. // Universitas Vilnensis. – 2006, gegužė, nr. 4, p. 15.

23. **Klingaitė-Dasevičienė, Nijolė**. Kultūros paveldas. – Iliustr. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 43–50.

24. **Krakytė, Asta**. Senojo Vilniaus universiteto akademinės bendruomenės skaitybos tyrimai: istoriografijos aspektai. – Nuorodos : 74 pavad. – Santr. angl., liet. // Knygotyra. – 2006, t. 46, p. 118–137.

25. **Krivienė, Irena, Sibirian, Ineta.** Penkiolikieji Vaclovo Biržiškos skaitymai // Tarp knygų. – 2006, sausis, [nr. 1], p. 34.

26. **Krivienė, Irena; Petrauskienė Žibutė.** Tradiciniai ir elektroniniai informacijos šaltiniai Vilniaus universiteto bibliotekoje // Šiandien aktu. 2006, nr. 2, p. 82–90

27. **Krivienė, Irena; Rudžionienė Jurgita.** Academic library and study process: are we on the right way? // Information use in information society : proceedings of the international conference. ISBN 80-85165-92-9. Bratislava, 2006, p. 67-74

28. **Krivienė, Irena.** Veränderungen in litauischen Universitätsbibliotheken. Proceedings des 95. Deutschen Bibliothekartags in Dresden 2006. Prieiga per internetą: <http://www.opus-bayern.de/bib-info/volltexte/2006/206/>

29. **Losunovienė, Jolanta, Petrauskienė, Žibutė.** Tradiciniai ir elektroniniai informacijos ištekliai. – Iliustr., lent. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 33–41.

30. **Malaiškienė, Elona.** Biblioteka ir visuomenė. – Iliustr., lent. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 61–76.

31. **Kronika** / parengė **Elona Malaiškienė.** – Iliustr. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 101–103.

32. **Jonas Meškelevičius (1950–2005)** : [nekrologas] / pagal spaudą parengė **Elona Malaiškienė.** – Portr. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 93–94.

34. **Malaiškienė, Elona.** Neįgalus jaunimo informaciniai poreikiai: lygios galimybės studijuoti // Tarp knygų. – 2006, sausis, [nr. 1], p. 1–3.

35. **Malaiškienė, Elona.** Projektai. – Iliustr. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 25–32.

36. **Maluszewska, Leokadia.** Sonety Mickiewicza – niesmiertelna pieśń geniusza. – Portr., faks. // Magazyn Wileński. – 2006, nr. 12 (275), p. 12–13.

37. **Maluszewska, Leokadia.** To nie był zwykły hołd – Kurier Wileński. – 2006, 18/20 marca, nr. (52), p. 5.

38. **Mulvainaitė, Daiva, Juodienė, Dalia.** Informacijos ir žinių prieinamumas žmonėms su negalia // Informacija ir Biblioteka. – 2006, nr. 1, p. 5–7.

39. **Matijošienė, Audronė.** Buvusiam „Lietuvos aidą“ redaktoriui Valentinui Gustainiui – 110 metų. – Iliustr. // Lietuvos aidas. – 2006, liepos 7 (nr. 152), p. 1,3.

40. **Matijošienė, Audronė.** Pirmųjų lietuviškų periodinių leidinių publikacijų bibliografijos metraštis. – Faks. – Rec. kn.: Lietuviškų periodinių leidinių publikacijos, 1832–1890. – Vilnius. 2004. 728 p. – (Lietuvos bibliografija. Serija C) // Tarp knygų. – 2006, spalio, [nr. 10], p. 21–23.

41. **Matijošienė, Audronė.** Vilniaus universiteto bibliotekos metraštis. – Iliustr. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 20–24.

42. **Misiūnienė, Snieguolė.** Czesławas Miłoszas be cenzūros // Tarp knygų. – 2006, balandis, [nr. 4], p. 39–40.

43. **Misiūnienė, Snieguolė.** Jonui Kubiliui – 85. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2006, spalio, [nr. 10], p. 36–37.

44. **Misiūnienė, Snieguolė.** Knygrišystė Vilniuje: tradicijos ir tęstinumas. – Iliustr. // Spectrum. – 2006, vasaris, nr. 1 (4), p. 30–33.

45. **Misiūnienė, Snieguolė.** Lietuvos gamtos draugijos jubiliejus. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2006, gruodis, [nr. 12], p. 28–30.

46. Lietuvos medicinos bibliotekojė ir VU bibliotekoje atidarytos jubiliejinės Medicinos fakulteto mokslo darbų parodos / parengė **Snieguolė Misiūnienė.** – Iliustr. // Universitas Vilnensis. – 2006, gruodis, nr. 9, p. 11.

47. **Misiūnienė, Snieguolė.** Marijos ir Jurgio Šlapelių knygynui sukako šimtas metų. – Iliustr. // Universitas Vilnensis. – 2006, gegužė, nr. 4, p. 17.

48. **Misiūnienė, Snieguolė.** Paroda, skirta žymiojo Vilniaus lietuvių knygyno šimtmečiui. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2006, kovas, [nr.3], p. 35–36.

49. Parodos / parengė **Snieguolė Misiūnienė.** – Iliustr. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 111–114.

50. **Misiūnienė, Snieguolė, Pacevičius, Arvydas.** Sveikinimai vaikų literatūros puoselėtojais : [doc. Genovaitėi Raguotienei – 75 metai]. – Iliustr. // Tarp knygų. – 2006, liepa, rugpjūtis, [nr. 7/8], p. 35–36.

51. **Misiūnienė, Snieguolė.** VU bibliotekoje – Nobelio literatūros premijos laureato Czesławo Miłoszo knygų paroda. – Iliustr. // Universitas Vilnensis. – 2006, gegužė, nr. 4, p. 4.

52. **Orentaitė, Aliucija.** Zoologijos patriarcho šimtmetis : [apie parodą VU bibliotekoje, skirtą mokslininko Augustino Mačionio atminimui]. – Portr. // Mokslo Lietuva. – 2006, rugs. 7/20 (nr. 15), p. 15.

53. **Petrauskienė, Žibutė.** Elektroniniai ištekliai humanitaroms. – Nuorodos : 26 pavad. – Santr. angl., liet. // Knygotyra. – 2006, t. 47, p. 221–242.

54. **Šulgienė, Nijolė. Jurgis Tornau (1919–2005)** : [nekrologas]. – Portr. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 91–92.

55. **Šulgienė, Nijolė.** Pirmieji XXI amžiuje // Tarp knygų. – 2006, kovas, [nr. 3], p. 34–35.

56. **Šulgienė, Nijolė, Varanauskienė, Elona.** „Skiriu Vilniaus universiteto bibliotekai“. – Portr., faks. // Tarp knygų. – 2006, vasaris, [nr. 2], p. 22–25.

57. Publikacijos / parengė **Jūratė Zvėgienė.** – Iliustr. // Vilniaus universiteto biblioteka 2005 metais. – Vilnius, 2006, p. 105–110.

Parengė J. Zvėgienė

PARODOS

Kultūros paveldo sklaidos skyriaus parengtos parodos:

1. Profesoriumi Leonui Jovaišai – 80.
2. Marijos ir Jurgio Šlapelių knygnui – 100.
3. Adolfas Sprindis (1921–1986).
4. Iš medikės Leonos Korkutienės nuotraukų ciklo Kolegos.
5. Reklama? Įdomu!
6. Docentei Genovaitei Raguotienei – 75.
7. Profesoriumi Jonui Kubiliui – 85.
8. Age Meyer Benedictsens. 1866–1927.
9. Senojo Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto spaudiniai (Su Mokslo muziejumi).
10. Lietuvos gamtos draugijai – 75.
11. Bibliografei Jadvygai Kazlauskaitei – 100.
12. Kanadoje išleistos naujos mokslo ir grožinės literatūros knygos, gautos Kanados ambasados Lietuvoje.
13. Valentinas Gustainis 1896–1971.
14. Meno leidiniai iš lituanistikos fondo.
15. Czesławas Miłoszas be cenzūros. Rašytojas ir jo kūryba pagrindinėje leidyboje 1977–1989 metais.
16. Lenkijos Liaudies Respublika – taip toli, taip arti... (1944–1989).

Retų spaudinių skyriaus parengtos parodos:

1. Tolimam Gediminaičių palikuoniui Pauliui Sanguškai.
2. Joachimui Leleweliui – 220.
3. Medicina illustrata.
4. Belgijos karaliaus Alberto II ir karalienės Paolos vizitui Vilniaus universitete (kovo 20 d.).
5. Ukrainos prezidento Viktoro Juščenkos vizitui Vilniaus universitete (gegužės 3 d.).

6. Čekijos prezidento Václavo Klausio vizitui Vilniaus universitete (gegužės 25 d.).

7. Lenkijos Respublikos Seimo Maršalkos Mareko Jurko vizitui Vilniaus universitete (birželio 12 d.).

8. Lenkijos Respublikos prezidento Lecho Kaczyńskio vizitui Vilniaus universitete (rugšėjo 5 d.).

9. Vengrijos prezidento László Sólyomo vizitui Vilniaus universitete (rugšėjo 6 d.).

10. Kroatijos užsienio reikalų ministrės Kolindos Grabar-Kitarovic vizitui Vilniaus universitete (spalio 6 d.).

11. Lenkijos Respublikos aplinkos apsaugos ministro prof. Jano Szyszko vizitui Vilniaus universitete (spalio 7 d.).

12. Britannia Antiqua (Anglijos karalienės Elizabeth II vizitui Vilniaus universitete spalio 16 d.).

13. Latvijos, Estijos ir Lenkijos prezidentų vizitui Vilniaus universitete (lapkričio 6 d.).

Rankraščių skyriaus parengtos parodos:

1. Profesorius Juozas Pikčilingis. 1926–1991.
2. Profesoriumi Mečislovui Jučui – 80.
3. Profesorius Stasys Šalkauskis. 1886–1941.
4. Saliamonas Banaitis. 1866–1933.
5. Generolas Stasys Raštikis. 1896–1985.
6. Lietuvos zoologijos patriarchui Augustinui Mačioniui – 100.
7. Viktoras Bergas. 1906–1983

Grafikos kabineto parengtos parodos:

1. Greifsvaldo universitetui – 550.
2. Kazimieras Bachmatavičius. „Vilniaus prisiminimai“, 1837. Litografijos.

3. Elias Widemann (1619–1652). Graveris iš Augsburgio. Portretai.

4. Paulius Augius-Augustinavičius (1909–1960). Medžio raizinių ciklas „Žemaičių vestuvės“ (1935–1938).

Adomo Mickevičiaus memorialinio muziejaus parengtos parodos:

1. Adomo Mickevičiaus takais.
2. Adomo Mickevičiaus *Pono Tado vertimai*

Levo Vladimirovo JTO depozito skaityklos parengtos parodos:

1. 2006 – Tarptautiniai dykumų ir sudykumėjimo metai.
2. Kovo 22 – Pasaulinė vandens diena: vanduo ir kultūra.
3. 2005-2015 Tarptautinė veiksmų dekada „Vanduo gyvybei“.
4. Balandžio 18 – Tarptautinė paminklų apsaugos diena.
5. Birželio 5 – Pasaulinė aplinkos apsaugos diena.
6. Birželio 17 – Pasaulinė kovos su dykumų plitimu ir sausromis diena.
7. Spalio 24 – Jungtinių Tautų Organizacijos diena.
8. Gruodžio 1 – Pasaulinė kovos su AIDS diena.
9. Gruodžio 10 – Tarptautinė žmogaus teisių diena.

Ryšių su visuomene skyriaus renginiai:

1. Paroda „Amántes – Amėntes arba Meilė atima protą“ (Vasario 14 – 18).
2. Kalėdinė akcija „Norų išsi-pildymas“.

Parengė S. Misiūnienė

LIBRARY IN 2006

THE LIBRARY,...

IS A DYNAMIC INSTITUTION MASTERING AND USING TECHNOLOGICAL ADVANTAGES, RETAINING ESSENTIAL CONSTITUTION AND MOST IMPORTANT PRINCIPLES OF AN ACADEMIC LIBRARY

Objective: 1+1=1

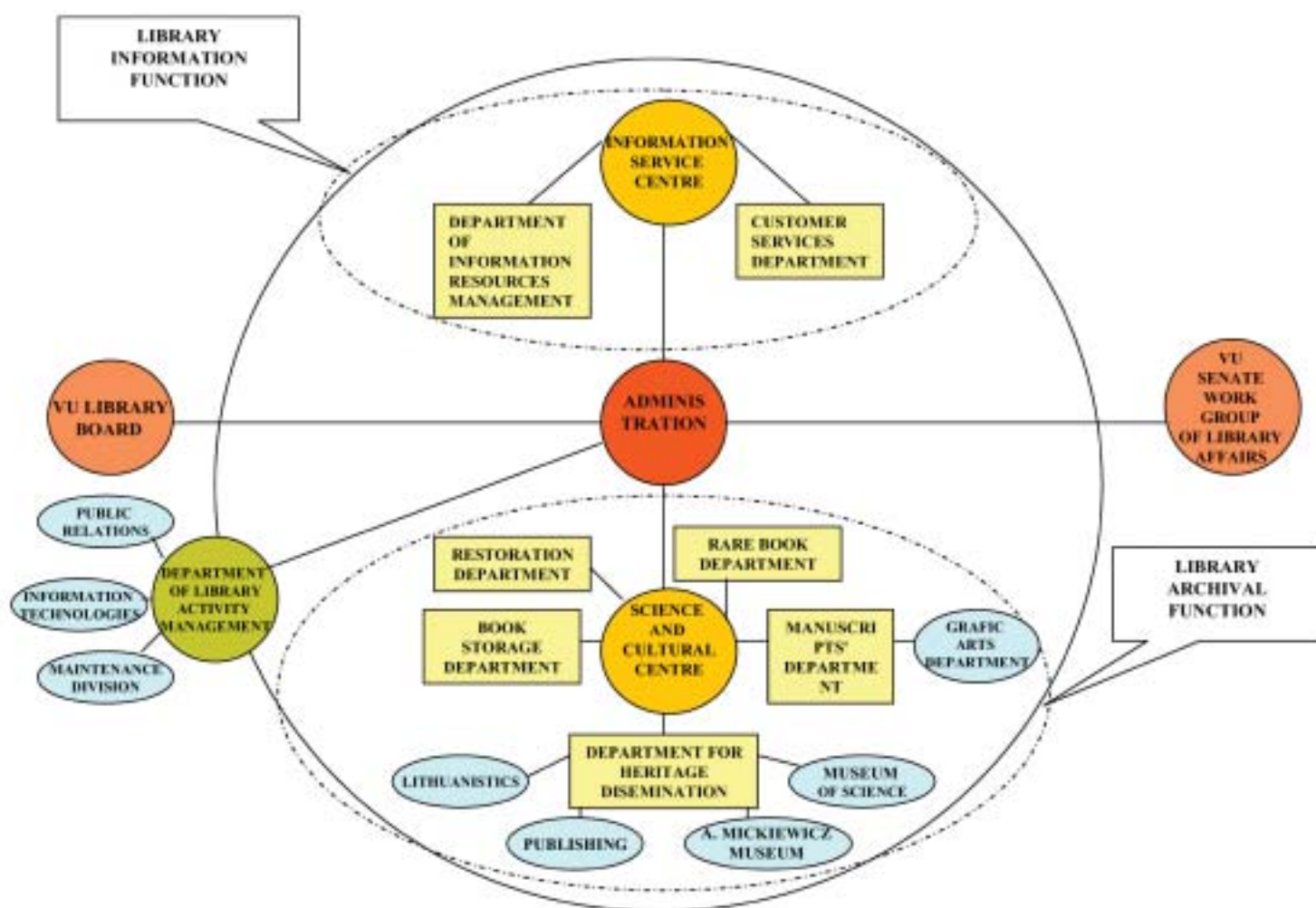
Constantly changing community needs regulate activities of the library: they raise new goals and stimulate to search for variant solutions. Vilnius University Lib-

rary as both the oldest institution preserving cultural heritage and the largest academic library in Lithuania have to harmonize the archival and informational functions. It strives to become a modern and user oriented integral organization whose activities are based on modern information and managerial technologies. To preserve unique heritage, to make it visible to the broadest circle of the population, to enlarge the stock following users demands, to create cosy work environment and provide services of the highest quality – these are goals of the library that mean one thing – changes.

Objective: target culture

On 1 January 2006 the Library started working as a new structure. Not only the departments were re-grouped and work

processes redistributed and integrated – at the end of the year the administration structure was changed as well. Explicit definition of library functions, growing scope of work, and imperative of library strategy formation determined the decision to establish the positions of general director and two directors – director for cultural heritage and director for information services, maintenance and finance. Library development guidelines were defined and priority goals highlighted. To fulfil them the following work groups were formed: Digitization strategy formation work group, Library personnel development work group, Library statistics and monitoring work group, Electronic services development work group, Work group for conception of Library homepage modernization. In addition two commissions formed at the end of 2005

continued their work – to regulate the layout of premises of new library building and to prepare the project for renovation of Library premises in 2006 – 2007 as well as to supervise renovation work process.

2006 became the year of real challenge and trial to the Library.

FACTS

By 1 January, 2007 VU Library holdings contained 5 408 771 physical units,

- 2 015 025 titles, among them
- 173 556 units of rare publications;
- 259 711 units of manuscripts;
- 90 814 units of graphic prints.
- Library holdings amount to 166 kilometers of shelf space.
- Library registered 25 616 users.
- The number of visits -554 957, almost 2000 users daily, 4 visitors per minute.
- Approximately 211 documents have been used by one user - 3, 3 times more than the average of other Lithuanian libraries.
- Number of searches in electronic documents - 349 220.
- VU Library ALEPH system provides 6 created databases.
- VU Library electronic catalogue – the first electronic catalogue accessible via internet in Lithuania (<http://lanka.vu.lt/>).
- 1, 8 million searches were conducted in the databases created and administered by the Library.
- In 2006 the staff included 173 persons, among them - 126 persons with higher education, 118 professional librarians, 42 qualified specialists, 13 technical workers. Average age – 46, 41 years.

... THAT HAS SOMETHING TO OFFER

... YOU CAN'T BUY ALL BOOKS – YOU MAY FIND THEM HERE...

One of the principal goals of Vilnius University Library is to create conditions enabling the University community to use information resources for preparing highly qualified specialists.

Library is not only buildings, halls and even not the people who work there. First of all the Library is information, renewed over and over again and changing rapidly, and most important of all – the scope and the quality of it as well as the time

period during which the information is obtained. Therefore the task of creating the strategy of information resources is clear – to compile library collections according to certain criteria:

- Large quantity,
- Highest quality,
- Maximum variety.

In 2006 VU Library obtained almost 55 000 new documents, mostly books and periodicals in Lithuanian and English languages

NEW

Most impressive publications acquired in 2006:

- The Most Beautiful Libraries in the World;
- Encyclopedia of Language and Linguistics (14 vol.) – the most expensive edition purchased in 2006 for the Central Library that had cost 13.500 LT
- Diccionario general vasco = Dictionary of Basque language (16 vol.);
- Woerboek van die Afrikaanse Taal = Dictionary of Afrikaans language (12 vol.).

The latter three publications are kept in the White Hall of the Central Library who strives to compile a collection of encyclopedias of linguistics and dictionaries of different languages (even the rarest ones).

IMPORTANT

In 2006 an idea sprang to establish a mediatecque in VU Central Library. It will be a collection of documentary, instructional and educative DVD films that could be used at the Library and lent out. The visitors will be able to start using first DVD in 2007.

...WHO INVITES AS THE WORLD BECOMES MORE FAMILIAR HERE

Each person possessing a personal document may become a reader at Vilnius University Library; each person having a computer may become its virtual user.

In 2006 the Library continued implementing the program of information access optimization:

- to provide more open stacks in reading-rooms,

- to lend out as many publications as possible,

- markedly increase the number of computerized workstations,

- to ensure access to the written cultural heritage by the general public, to popularize it.

New

- since 2006 a new ALEPH version has been implemented at the Library,

- fiction in all languages published since 1947 will be lent out,

- wireless internet across the whole Central Library,

- the Project of Center for the Liberal Arts started to be implemented –a new type of a model reading room.

FIGURES

Vilnius University Library provides for the users 9 reading rooms at the Central University Building and 20 libraries or reading rooms in University subdivisions

VU Central and subdivision libraries offer 1055 work places, among them - 114 computerized workstations

In 2006 - 554 957 visitors;

- 610 341 documents delivered, 302 191 – lent out;

- 8 630 old publications, 20 947 manuscript documents, 700 art works were delivered to scientists and researchers of Lithuania and of the world;

- interlibrary loan services were used by 56 users from Lithuania and abroad;

- open stacks of central and subdivision reading rooms reach to 3154 meters of shelves;

- 80 percent of all orders at the Central Library were computer orders;

INTERESTING

One of the oldest reading rooms of the Library is situated in the oldest hall (beginning of XVII c.) of the Library and has retained its authentic surroundings since 1803 – the Rare Book Department reading room - P. Smuglevičius Hall. Since 2006 the space of this Hall and White Hall has been used for presentations of the National Science Progress Award ceremony on television.

The most popular among readers is the General Reading Room. In 2006 it was visited by 63 047 readers.

Most modern is the reading room of Saulėtekis Information Centre. It provides numerous open stacks; greater part

of them is reflected in the electronic catalogue of the Library. The Centre has created its internet homepage. (<http://www.sic.vu.lt/>)

Newspaper reading room collection contains documents that are extant only at Vilnius University Library. The newspaper „Kurjer wilenski“, that has changed its title throughout several centuries, has been preserved here from the first up to the last issue. In 2006 it was completely microfilmed. University Library holds a rare Judaic collection – an interwar Jewish periodical press of Lithuania. In 2006 a work group has been established to prepare an index of this unique printed heritage.

The White Hall reading room is favourable work space for researchers.

In 2006 145 readers from abroad have worked at the Library as only here they found the documents necessary for their research.

Electronic services

Library users are provided more and more opportunities to use databases. They may use databases from their residence or from other computers that are outside the University. Those who want to use databases at home or outside the University are supplied with personal passwords to four databases:

- EBSCO
- JSTOR
- Wiley InerScience
- Oxford Reference Online

349 220 searches were performed in databases, the users were supplied with 230 540 full-text articles; each member of VU community performed on the average 13, 4 searches and used 8, 85 full-text articles.

The largest database of the Library – electronic catalogue created since 1993 at the end of 2006 contained 318 075 bibliographical entries and 780 506 items of documents. Electronic catalogue reflects 14, 43 % of all holdings of Vilnius University Library. This year 30 703 bibliographical entries and 72 202 items of documents were created. VU Library electronic catalogue by its scope is the largest among all libraries of the Lithuanian Academic Library Net: the number of bibliographical entries of VUL catalogue accounted for 33 % of all entries of all electronic catalogues of Lithuanian state universities.

Information literacy

Each September Doors Open Days are carried out at the Library to train first-grade students how to use the Library and its services. In 2006 September the Library was visited by 79 groups, i.e. 1787 students.

In 2006 for the first time Doors Open Days were organized for students from abroad who came to study at Vilnius University in the ERASMUS program. 180 students were provided presentation of the Library and its services in English and demonstration of the electronic catalogue and supplied with informational publications. This enterprise was met with favourable response among foreign students.

...THAT IS SEEN

IF YOU ARE NOT IN THE
PRESS, ON TV OR INTER-
NET – YOU ARE NOT
HERE ALTOGETHER.
THEREFORE - BE SEEN

Library in 2006 was mentioned:

Universitas Vilnensis [6], LRT [3], Studentas.lt, Turystyka, Respublika, Delfi [10], GLOS uczelni, Studentų era [3], Pavežžio balsas, Akiračiai, Penki kontinentai [2], Virtualios visuomenės naujienų portalas vtv.lt [3], E-library [2], takas.lt [2], Kurier Wilenski, ELTA [4], omni.lt [3], bernardinai.lt [3], LRS, Pramogų bankas, internetinis portalas skrynia.lt, Lietuvos rytas [2], sala.lt, 5 kanalas, www.elektro-nika.lt, Mokslo Lietuva, Lietuvos Aidas, Verslo žinios.

The Image

Image formation is an important part of activity of each institution. In 2005 a Section for Public Relations was established at the Library. In 2006 it continued its activities as a division of the Department of Library Activity Management. Main attention was devoted to strengthen exterior and interior communication: development of the inner homepage of the library, creation of library staff blog, preparation of informational and promotional publications, organization of actions, popularization of events and exhibitions prepared by the Library.

Lithuanian society and musicians were gratified to know that dr. D. Kučinskas, a musicologist, in the process of investiga-

ting Prof. Jadvyga Čiurlionytė's personal archive had found and identified autographs of M. K. Čiurlionis' musical works (1897–1900) that were unknown up to now and not included in any catalog.

The Library actively participated in the UNESCO program Memory of the World. In April the first Lithuanian book M. Mažvydas' Catechismvsa prasty szadei... Karaliaučius, 1547 (registration No 1) and a manuscript book in Latin about the conferment of academic degree at Vilnius University, one of the earliest sources of University history, Laureae Academicæ seu Liber continens ritum promotorum ad gradum doctoratus, licentiatu, magisterii et baccalaureatus in alma Academia Vilmensi Soc. Iesu comparatus et ordinatus anno 1650 (registration No 5) were declared as objects of regional significance at the solemn announcement of first nominations of the Lithuanian National Register.

Three unique monuments of documentary heritage were proposed for the Lithuanian National Register as well – the first known Lithuanian book in the Grand Duchy of Lithuania Mikalojus Daukša's Kathechismas arba Mokslo kiekvienam krikščionii priwalvs. Vilnius, 1595, a manuscript registration book of Vilnius Medical Society members Liber Aureus Cæsareæ Societatis Medicæ Vilmensis (Golden book) and a notable monument of writing of XVII c. Prussia M. Pretorius' work Deliciae Prussicæ oder Preussische Schaubühne ... (about 1690), one of three known manuscript copies, written by the author himself.

- VUL prepared 52 exhibitions.
- VUL A. Mickiewicz Museum organized 25 events.
- VUL treasures were surveyed by top leaders from 10 countries.

In 2006 the Library was visited by more than 10 000 persons from 46 countries of the world. They were provided 655 guided tours in 6 languages.

In 2006 five publications were prepared and published, five publications are under preparation.

Throughout 2006 VU Library staff members participated in 49 conferences and seminars, prepared and read 12 reports – 7 in Lithuania and 5 abroad (Byelorussia, Latvia, Germany, Slovakia) – on subjects of dissemination of written heritage, books, book science, electronic in-

formation services, and Lithuanian library system. In meetings they were interested in issues on general competence of librarians, digitization of cultural heritage, creation of European Digital Library, how to attract readers to library, EU support, copyright, public relations, usage of new information technologies in library work, construction of libraries, and creation of academic publishing system. Library staff members visited libraries in Lithuania, Estonia, Byelorussia, Czech Republic, Finland, Germany, Slovakia and Kaliningrad; published over 50 articles in Lithuanian and foreign publications.

...THAT CONSTANTLY CHANGES

Policy – openness

In 2006 the Library witnessed changes that were determined by certain objective and subjective factors. In contemporary society the definition „libraries“ is shifting overall. Therefore Vilnius University Library forecasted a long-term development strategy renouncing the function of „book depository“, i.e. heritage protection, museum function, and setting a definite goal – to create an open, living structure where each user could obtain most necessary information services and highest quality of service. The final aim may be defined as a „principle of one door“, that is – to maximally reduce disjuncture between the user and the service rendered by the library employing all resources – rich, unique documentary collections, opportunities provided by modern technologies, means of search, consultation services and technical attendance – copying, scanning, restoration, book binding, etc..

Reconstruction – renovation and reformation

To transform the library into a flexible and open institution we will inevitably have to undergo essential changes as well as to endure mistakes or difficulties that will arise when we try to change certain physical and functional matters not radically changing the existing functioning structure. Upon assessment of the state of the library it was decided that other, new quality of its activities may be guaranteed only by reconstruction. The imperative to reconstruct the system was caused by the fol-

lowing reasons:

- Library premises repaired long ago do not satisfy qualitative work environment parameters neither for the staff, nor for readers,
- Depository of printed and written heritage of national significance does not have automatic fire alarm system, system gathering dust, modern universal protection of collections was not ensured.
- Arrangement of collections system not reformed for a long time increases the disjuncture between user and service, does not allow obtaining maximum information in maximally short time period.

Reconstruction embraces many things that may be grouped according to the targets and the scope of forecasted works into two segments – renovation and reformation.

Reconstruction of Old Vilnius University Library Project on the proposal of the State Commission on Commemoration of Lithuania's Millennium was included into the 2006–2008 state investment program.

6 million Litas were allocated for the Library reconstruction in 2006.

The Library after reconstruction will have:

- 9566 square meters of modernly repaired premises
- Depositories with necessary microclimate for rare publications, manuscripts and other editions
- Fully renewed communications
- A hall for Library seminars
- Modern library of liberal arts and renovated reading room of Lithuanistics
- Two rooms for group work
- Digitization centre

In total throughout the first stage of reconstruction the stock of about 700 000 documents have been translocated.

Library of Liberal Arts

The idea of library of liberal arts has originated upon the start of reconstruction of historical building of Vilnius University Library and strives to create: a) modern, open, democratic, freely accessible and attractive for students reading room in the library known for severe and frequently conservative style of services, b) a reading room, conforming to the character of interdisciplinary studies and scientific research, representing general and methodological trends of humanistic studies, c) rational and conforming to users' demands system of interrelation library and information supply for all VUL

reading rooms, Central Library and nearby faculties (FIF, IF, FF and IFL). At present four halls have been renovated that will house library of liberal arts: reading room, group work room with multimedia, group work room with book shelves, and periodical reading room with copying machine and soft furniture.

By corridor this complex will be united with the corridor of Lithuanistics and from it one will be able to reach other spaces for readers: Internet reading room, Professors' reading room, General reading room, White Hall, etc.

Vision of Saulėtekis Valley scientific communication centre (SCS)

In 2006 Closed Stock Company Ekoprojektas finished preparation of technical project of a new library building in the Scientific Communication Centre (SCS) in Saulėtekis Valley.

This project is to be conceived and presented as an ambitious future project of national significance and importance upon whose realization a modern, viable and forceful centre of academic information and scientific communication will be created visible in the country, Europe and the world. Built at the beginning of XXI c. it will serve the XXII c. users as well, whose demands and informational behavior is difficult to forecast today. Therefore SCS must be created as an open, flexible and dynamic organism. It is to be a hybrid library where traditional information resources will retain its importance however it will be not they but digitized resources and electronic services as the main focus of users' services. Alongside the physical contour of new building, SCS will become a centre of virtual information as well. Although Saulėtekis Valley SCS activities are based on informational technologies, they will be principally oriented to the user. The Centre should become as a third place for students and lecturers where it is pleasant to spend time, to meet colleagues, to commune; it will be a real academic community home; some spaces will be accessible to members of community not only virtually, but physically as well after work hours and on days off.

The Scientific communication centre in Saulėtekis Valley will require to overpass limits of traditional thinking about library and to destroy stiff attitudes. It will be the library – challenge, the library – shake-up. However I believe it will also be the library – inspiration